

Inhoud

	Voorwoord	2
Hoofdstuk 1	Samenvatting	3
Hoofdstuk 2	Inleiding	5
	2.a Wat is integraal onderwijs- en jeugdbeleid (IOJB)	5
	2.b. Visie en algemene doelstelling IOJB	5
	2.c. De vastgestelde kaders	5
	2.d. Doelstellingen van deze nota	7
	2.e. Werkwijze	7
	2.f. Leeswijzer	7
Hoofdstuk 3	Wettelijk kader en landelijke ontwikkelingen	8
	3.a. Wettelijk kader	8
	3.b. Landelijke ontwikkelingen	9
Hoofdstuk 4	Het bestaande lokale onderwijs en jeugdbeleid en nieuwe ontwikkelingen	13
	4.a. Bestaand beleid	13
	4.b. Lokale ontwikkelingen	16
Hoofdstuk 5	Lokaal kader	19
	5.a. Inleiding	19
	5.b. Uitwerking werkgroepen	19
	5.c. overzicht van de 19 projecten	19
	5.d. Samenvoeging projecten	21
	5.e. Overzicht van de samengevoegde projecten	21
Hoofdstuk 6	Financieel kader	24
	6.a. Het huidige kader	24
	6.b. Nieuwe speerpunten	24
	6.c. Overzichten	24
	6.d. Het financieel kader na clustering	26
Hoofdstuk 7	Van nota naar uitvoering	28
	7.a. Bouwstenen, voorjaarsnota	28
	7.b. Organisatiestructuur	28
	7.c. Communicatiestructuur	30
	7.d. Planning	30
	7.e. Evaluatie en verantwoording	31
	Bijlagen	33
	Lijst met afkortingen	53

Voorwoord

Zeker: “Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst”, maar nog belangrijker is de vraag: “heeft de jeugd zichzelf”, ofwel: ‘kan de jeugd zichzelf zijn, zijn lot in eigen handen nemen’?, aldus Theo van Eupen die de afgelopen 4 jaar jeugdbeleid in zijn portefeuille had.

In haar beleid t.a.v. de jeugd wil de gemeente Bergen daar alle nadruk op leggen. Dat lijkt eenvoudiger dan het is. DE jeugd bestaat niet. Het is nu eenmaal eigen aan jeugd dat zij zich ontwikkelt van zuigeling tot adolescent. Die ontwikkeling verloopt vervolgens via veel schijven en invloedsferen, want de jeugd is nu eenmaal niet ‘los verkrijgbaar’. Gezin, school, gemeenschap zijn de bekende categorieën die alle hun sporen achterlaten.

Als men, zoals de gemeente Bergen, de taak heeft richting te geven aan al deze invloeden, dan vraagt zo'n regievoering om zorgvuldig beleid: respect voor de rol die de verschillende spelers op dit veld behartigen, uitlijning van doelstellingen waarop de uitgezette lijnen gericht moeten staan enz. Binnen dit krachtenspel moet het Integrale Onderwijs- en Jeugdbeleid geplaatst worden. Dat vraagt allereerst nauw contact met de verschillende spelers: niet in het minst de jeugd zelf, maar ook: de ouders, onderwijsgevend, zorgverleners enz. Zelfs in een gemeente als Bergen zijn er dat al liefst 22.

Zij houden zich alle met de jeugd bezig, in allerlei hoedanigheden, en doen hun best de jeugdige zelf steeds in het centrum van hun aandacht te houden. Vanuit dat kind gezien is het van wezenlijk belang dat er een doorlopende lijn ontstaat en in stand wordt gehouden van de eerste gang naar het consultatiebureau tot minstens het verlaten van opleidingen. Zo ontstaat er het groeiproces dat nodig is voor een gelukkige en veelbelovende jeugd.

De regievoering door de gemeente bestaat daarom voor een belangrijk deel in communicatie tussen allen die in de loop van die jeugdijaren bij dit proces betrokken zijn: het kind en het gezin inclusief. Op basis van dit boeiende gesprek kunnen en moeten de initiatieven genomen worden die slechts tot hun doel kunnen leiden als zij passen in de geïntegreerde inzet voor de jeugdige. Dit kan niet zonder afstemming en organisatie, maar bovenal niet zonder de liefde voor de jeugdige. De wens is dan ook dat deze enorme inzet van velen voor de jeugdige steeds door deze oprechte belangstelling en liefde voor het kind gevoed mag worden en blijven, ook in de politiek. Alleen dan is deze gemeenschappelijke inzet voor de jeugd gegarandeerd succesvol en kunnen allen die in het verleden en in de opmaat tot deze nota zich bovenmate hebben ingezet met voldoening terugzien op hun inspanningen. Wij zijn hun, mede in naam van de jeugd, bijzonder erkentelijk voor hun gemeenschappelijke inzet.

1. Samenvatting

Voor de jaren 2006 tot en met 2010 heeft het college van de gemeente Bergen een integraal onderwijs- en jeugdbeleid opgesteld. Dit beleid is gebaseerd op o.a. de volgende (landelijke) kaders:

- Wet op de jeugdzorg
- Landelijk Beleidskader Jeugdzorg 2005-2008
- Operatie Jong
- Leerplichtwet 1969
- Onderwijsachterstandenbeleid verankerd in de wet op het Primair onderwijs
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Provinciaal beleidskader Jeugd 2005-2008 (Jong zijn in Limburg)
- Toekomstvisie van gemeente Bergen (o.a. structuurvisie+ en visie op leefbaarheid)

Integraal onderwijs- en jeugdbeleid richt zich op kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar. Integraal onderwijs- en jeugdbeleid moet samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen aanbrengen. Er wordt gekeken naar gezin, school, omgeving en vrije tijd.

Het beleid is tot stand gekomen aan de hand van de kaders die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze kaders zijn:

- Preventie
- Accommodaties
- Perspectief
- Afstemming
- Participatie

Deze nota is op interactieve wijze tot stand gekomen. Samen met instellingen die met en voor kinderen en jongeren werken en met jongeren zelf, zijn signalen omgezet naar oplossingen.

De laatste jaren zijn de ontwikkelingen op het gebied van jeugdbeleid snel gegaan. Als gevolg van het feit dat jongeren buiten de boot dreigden te vallen zijn er tal van preventieve maatregelen tot stand gekomen. Deze maatregelen hebben betrekking op hulpverlening maar ook op leerachterstanden. Ook is ingezet op het ontwikkelen van een doorgaande lijn in opgroeien en opvoeden en moet de samenwerking tussen overheden en instellingen beter worden. Ook de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, welke op 1 januari 2007 in werking treedt, gaat over (delen van) het integraal onderwijs- en jeugdbeleid.

Lokaal zijn er ook ontwikkelingen en wordt ingespeeld op het landelijke beleid. In Bergen is dit concreet het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid dat zich richt op de voor- en vroegschoolse educatie en versterking van het taalbeleid 0-12 jaar. Binnen de Brede School wordt vorm gegeven aan een doorgaande lijn in opgroeien en opvoeden voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar. De samenwerking tussen scholen en (zorg)instellingen krijgt steeds meer gestalte. De netwerken bespreken signalen, zodat in de preventieve sfeer maatregelen genomen kunnen worden. Er is behoefte om de netwerken de gehele leeftijdsgroep (0-23 jaar) te laten beslaan en hierin een goede afstemming te vinden. Ook komt naar voren dat jongeren (meer) behoefte hebben aan eigen ontmoetingsplekken.

Het bestaande beleid voldoet nog zodanig dat er geen aanleiding is om hier wijzigingen in aan te brengen.

In het lokale kader komt naar voren welke knelpunten en signalen afgegeven zijn door de instellingen die werken met jeugd en jongeren en wat de jongeren zelf vinden van het beleid. Ook zijn oplossingen aangegeven die tot verbeteringen zouden kunnen leiden. De belangrijkste signalen en opmerkingen zijn:

- Ontwikkelen van een 'loket' functie waarbinnen diverse werkzaamheden, taken neergelegd kunnen worden
- Onderwijsachterstandenbeleid
- Ruimte voor de jeugd
- Zicht op jeugd 16+ en bieden van toekomstperspectief
- Deskundigheidsbevordering van hulpverleners die werken voor kinderen en jongeren en hun ouders
- Actief burgerschap (meedenken en meepraten over gemeentelijk beleid)
- Veiligheid (verkeersveiligheid en sociale veiligheid)

- Communicatie (in gesprek blijven met instellingen en jongeren)

Vervolgens is een financiële vertaling in meerjarenperspectief gegeven. Aangezien de middelen schaars zijn en het probleem omvangrijk, is prioritering noodzakelijk. Niet alle gesignaleerde knelpunten kunnen wellicht in dezelfde mate worden opgepakt. In de voorjaarsnota 2006 is dit aan de gemeenteraad voorgelegd.

Om deze nota niet alleen een papieren stuk te laten blijven is aangegeven hoe de uitvoering uiteindelijk vorm gaat krijgen. De opdrachten worden aan instellingen gegund. Jaarlijks zal zowel een inhoudelijke als financiële verantwoording afgelegd worden. Binnen de organisatiestructuur wordt een regiegroep IOJB ingesteld waarin de partijen die het IOJB-beleid (mede) gestalte geven zitting nemen. De regiegroep bewaakt o.a. de voortgang van het IOJB traject. De communicatie met alle deelnemende instellingen kan vorm worden gegeven door gebruikmaking van o.a. een elektronische nieuwsbrief en 'expertmeetings'.

2. Inleiding

De gemeente Bergen werkt aan een Integraal onderwijs- en jeugdbeleid IOJB. De opgave voor de komende tijd is deze beleidsterreinen integraal te benaderen, daar veel verschillende partijen zijn betrokken bij het opgroeien en de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Voor een goede afstemming tussen de ontwikkelingsomgevingen van kinderen en jongeren is een breder perspectief nodig en daarom is gekozen voor een integrale benaderingswijze. Door goede afstemming en samenwerking kan effectiever en efficiënter worden gewerkt. Daarnaast kan door een consequent integraal onderwijs- en jeugdbeleid het kind als ongedeeld persoon in al zijn verschillende leer- en ontwikkelingsomgevingen zo goed mogelijk ondersteund worden. Samenwerking en elkaars taken alsmede verantwoordelijkheden kennen is daarin een voorwaarde voor de instellingen die werken met kinderen en jongeren.

2.a. Wat is integraal onderwijs en jeugdbeleid (IOJB)

IOJB richt zich op de groep 0 tot 23-jarigen: 0-12 jarigen noemen we kinderen, 13 tot 23-jarigen zijn jongeren. IOJB is “allesomvattend”. Het gaat over de verschillende leefsfereen waarin kinderen en jongeren verkeren: thuis, in de buurt, op school en op het werk. Binnen de leefsfereen is aandacht en afstemming tussen de verschillende beleidsmaatregelen: algemeen, preventief, curatief en wellicht ook repressief. Het gaat om bestrijding van risicofactoren, maar vooral om het versterken van beschermende factoren. Door de samenhangende aanpak van maatregelen uit verschillende sectoren ontstaat integraal onderwijs- en jeugdbeleid dat een belangrijk onderdeel is van een krachtige sociale infrastructuur.

Ook landelijk is door middel van “Operatie Jong” voor deze integrale aanpak gekozen. Het kabinet wil de maatregelen samen met de medeoverheden, instellingen en jongeren concretiseren en uitwerken. Daarbij wordt zoveel mogelijk voortgebouwd op de waardevolle voorbeelden die lokaal of regionaal al in de praktijk zijn ontwikkeld. Dat betekent niet van bovenaf zeggen wat moet gebeuren en het opleggen van blauwdrukken, maar nauw samenwerken met de mede-overheden en het veld (interactief).

2.b. Visie en algemene doelstelling IOJB

De visie van de gemeente Bergen is te komen tot een ontwikkelingsgericht beleid daar het IOJB kansen dient te geven (perspectief bieden) aan kinderen en jongeren om zich te kunnen ontwikkelen tot personen die zichzelf in de maatschappij kunnen “redderen” (positief gericht, dynamisch). Deze visie sluit het best aan bij de gegeven doelstelling zoals hieronder verwoord.

Doelstelling hierbij is te komen tot een integraal onderwijs- en jeugdbeleid waarin de behoefte en ontwikkelingsmogelijkheden van alle kinderen en jongeren uit de gemeente Bergen in de leeftijd van 0-23 jaar het uitgangspunt vormen, waarbij gestreefd wordt naar een leefbare gemeente.

2.c. De vastgestelde kaders

Het college heeft in een inventarisatie ter voorbereiding op deze nota aangegeven dat er (minimaal) 22 verschillende instellingen betrokken zijn bij de uitvoering van het onderwijs- en jeugdbeleid in de gemeente Bergen. Daarom is het goed om de beleidsinspanningen, die de kerntaken van de instellingen overstijgen, te formuleren in beleidskaders voor onderwijs- en jeugdbeleid.

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 4 oktober 2005 daarom vastgesteld dat het integraal onderwijs en jeugdbeleid in Bergen wordt ingedeeld in vijf beleidskaders.

- Preventie
- Accommodaties
- Perspectief
- Afstemming
- Participatie

Preventie

Het versterken van de preventieve activiteiten voor de jongere leeftijdsgroepen, onder het motto “voorkomen is beter dan genezen”. Uit onderzoek blijkt keer op keer dat snelle en vroege signalering, doorverwijzing en aanpak van problemen bij kinderen en jongeren veel problemen van grotere omvang op latere leeftijd kan voorkomen.

De gemeente wil meer aandacht besteden aan preventie. Het betreft zowel algemene preventie als gerichte preventie voor kinderen die behoren tot de risicogroepen. De aandacht richt zich in eerste instantie op maatregelen voor 0-4-jarigen en hun ouders daar hier het meeste effect bereikt wordt.

Verder zal worden bezien welke maatregelen voor 4-12 en 12+ gewenst / noodzakelijk zijn. De preventie is nodig om kinderen en jongeren te behoeden voor risico's in de ontwikkeling en de schoolloopbaan.

Afstemming

Het verbeteren van de afstemming van de kwaliteit van het integraal onderwijs- en jeugdbeleid. Dit betekent ook "duidelijke verantwoordelijkheden". Binnen het IOJB kunnen we niet om de vraag heen wie voor wat verantwoordelijk is. Allereerst zijn jongeren en ouders zelf verantwoordelijk voor het opgroeien en de opvoeding. Professionals uit verschillende sectoren en instellingen ondersteunen hen en creëren randvoorwaarden. De afbakening van de verantwoordelijkheid is essentieel, het is van belang dat inspanningen op elkaar worden afgestemd en dat grenzen duidelijk worden aangegeven. De afstemming en samenwerking tussen de gemeente, de doelgroep, de instellingen en de organisaties die werken voor en met Bergense jeugd en jongeren moet waar nodig, verbeterd worden. Deze afstemming kent verschillende aspecten:

- er moet binnen het jeugdbeleid meer bestuurlijke en beleidsmatige afstemming tot stand komen tussen de verschillende sectoren en instellingen;
- er wordt specifiek aandacht gevraagd voor samenwerking op de werkvloer tussen sectoren;
- er wordt aandacht gevraagd voor betere afstemming tussen vraag en aanbod.

Over het algemeen wordt bij de gemeente en de instellingen een meer vraaggerichte werkwijze verwacht.

Perspectief

Versterking van kansen van jongeren die een slechte uitgangspositie hebben voor hun maatschappelijke en/of arbeidsmarktpositie. IOJB heeft als doel de betrokken leeftijdsgroep instrumenten en uitdagingen aan te bieden zodat men naar leeftijd, kan werken aan evenwichtige emotionele ontwikkeling, maatschappelijke zelfstandigheid, zorgzelfstandigheid en economische zelfstandigheid. Ruim 80 % van de jongeren maakt deze ontwikkeling zonder al te veel problemen door. Voor de jongeren waarbij dit niet het geval is wordt adequate hulp geboden om een doorgaande lijn te realiseren.

De ontwikkeling die kinderen en jongeren doormaken loopt volgens een bepaalde ontwikkelingslijn. Daar waar deze lijn doorbroken wordt of dreigt te worden, is hulp nodig om de normale ontwikkelingslijn weer op te pakken. Het gaat om leer- en opvoedingsondersteuning, opvang en begeleiding van de voortijdige schoolverlaters, tweede kans onderwijs, diegenen die ondersteuning nodig hebben bij hun gang naar de arbeidsmarkt, maar ook diegenen die minder maatschappelijke binding dreigen te ontwikkelen.

Accommodaties

Het op peil brengen van de accommodaties voor jongeren. Jongeren maken net als alle inwoners gebruik van gemeentelijke voorzieningen. Aan de accommodaties voor jongeren worden specifieke eisen gesteld (school, vrije tijd). In de voorwaardenseheppende sfeer draagt de gemeente hier aan bij. Bij deze doelstelling gaat het om het in beeld brengen en versterken van voorzieningen voor de Bergense jeugd. Het gaat om onderwijs maar ook om ontmoetingsplaatsen. Het betreft voorzieningen in alle kerkdorpen. Ook moet worden bezien op welke wijze het gebruik van dergelijke voorzieningen op integrale wijze kan worden benut voor meerdere beleidsdoelstellingen.

Participatie

Het verbeteren van de communicatie en interactie tussen jongeren onderling en tussen de gemeente, instellingen en jongeren zodat jongeren meer invloed kunnen uitoefenen op hun eigen situatie. Jongeren zijn niet alleen lijdend voorwerp van het beleid. Om een beter vraaggericht beleid tot stand te brengen, dienen we het gesprek en de communicatie met jongeren aan te gaan. Ook dient het gesprek tussen jongen en ouderen niet vergeten te worden.

Een belangrijk uitgangspunt is dat er meer mét de jeugd gesproken moet worden.

Het is niet gepast jeugdbeleid te maken zonder jongeren daarbij zelf te betrekken of in ieder geval te consulteren. De veldorganisaties onderschrijven het belang van het betrekken van jongeren bij het maken van beleid, om op die manier te komen tot een meer vraaggerichte benadering. Gelijktijdig is ook duidelijk dat het moeilijk is om alle jeugdigen vertegenwoordigd te laten zijn. Actieve jeugdparticipatie kan bijdragen aan het beïnvloeden van het beleid en hun directe leefomgeving. Om een brede betrokkenheid van alle jongeren te bereiken is nodig actief jongeren te benaderen: per buurt/kerkdorp, per leeftijdsgroep, per onderwerp. Daarbij komt nog een doelstelling die zich richt op

de duurzame ontwikkeling van de gemeenschap, namelijk het stimuleren van actief burgerschap of sociale binding.

2.d. Doelstellingen van deze nota

Het college wil met deze nota in beeld brengen welke initiatieven er al gaande zijn op het gebied van onderwijs en jeugdbeleid. Daarnaast worden voor de komende periode (2006-2010) doelstellingen opgesteld voor de verbetering van het integraal onderwijs- en jeugdbeleid. De doelstellingen hebben een realistisch, doel- en resultaatgericht karakter, zodat na vier jaar ook kan worden vastgesteld of de doelstellingen zijn bereikt. Deze doelstellingen zijn in overleg met de vertegenwoordigers van de instellingen geformuleerd (zie werkwijze). De vijf beleidskaders bieden structuur voor het formuleren van de beleidsdoelstellingen.

2.e. Werkwijze

Er is voor gekozen om deze nota op een interactieve wijze tot stand te laten komen. De instellingen die met kinderen en jeugd werken hebben geparticipeerd in de beleidsvoorbereiding. Dat betekent dat de gemeente in een algemene bijeenkomst (16 januari 2006) de vertegenwoordigers van de verschillende instellingen heeft gevraagd de positieve en negatieve punten van het onderwijs en jeugdbeleid in Bergen te benoemen. Vervolgens zijn ook verbeterpunten benoemd. Met deze verbeterpunten zijn vier werkgroepen aan de slag gegaan om doelstellingen voor de komende tijd te formuleren binnen de beleidskaders. Het college heeft de nota uiteindelijk geschreven en vervolgens nog een keer voorgelegd aan de vertegenwoordigers. Het college heeft op deze manier zijn best gedaan de kennis en ervaring die bij de professionals op de werkvloer bestaat, te benutten voor het formuleren van dat beleid voor de komende vier jaar (2006-2010). Daarnaast is er een avond voor de jongeren georganiseerd op 22 februari 2006. Doel hiervan was om jongeren mee te laten praten en denken over het gemeentelijke jeugdbeleid. De jongeren hebben aangegeven wat ze wel en niet goed vinden aan het gemeentelijk jeugdbeleid. Ook hebben zij verbeterpunten aangegeven welke eveneens in deze nota verwerkt zijn. Jongeren hebben aangegeven betrokken te willen worden bij de totstandkoming van het gemeentelijk beleid.

2.f. Leeswijzer

In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader gegeven van het onderwijs- en jeugdbeleid en wordt aandacht besteed aan landelijke ontwikkelingen.

Hoofdstuk 4 geeft het bestaande lokale onderwijs- en jeugdbeleid en nieuwe lokale ontwikkelingen die nauw aansluiten bij de landelijke ontwikkelingen.

Het lokale kader, de nieuwe speerpunten, wordt beschreven in hoofdstuk 5 waarna de financiële vertaling ervan is opgenomen in hoofdstuk 6.

In hoofdstuk 7 wordt enige uitleg gegeven over de organisatiestructuur alsmede overige aandachtspunten die te omschrijven zijn onder de 'noemer' van 'nota naar uitvoering'.

3. Wettelijk kader en landelijke ontwikkelingen

3.a. Wettelijk kader

Het beleid wat in deze nota door het college ontwikkeld is, is gebaseerd op een aantal wettelijke kaders. Voor het grootste deel is dit landelijke wetgeving. Er wordt echter ook rekening gehouden met provinciale voorschriften en eigen gemeentelijk beleid. Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste wet- en regelgeving waarmee in deze nota rekening is gehouden.

Wet op de Jeugdzorg

De wet op de jeugdzorg is een belangrijke stap om de jeugdketen beter te laten functioneren. De Wet op de jeugdzorg stelt namelijk de hulpvrager centraal, biedt één toegang tot de jeugdzorg via het bureau jeugdzorg en waarborgt aanspraak op zorg na de indicatiestelling. De taken van de opvoed-, opgroei- en gezinsondersteuning in het gemeentelijk domein zijn de volgende:

- Informatie geven aan ouders, kinderen en jeugdigen over opvoeden en opgroeien
- Signaleren van problemen door instellingen als jeugdgezondheidszorg en onderwijs
- Toegang tot (gemeentelijk) hulpaanbod, beoordelen en toeleiden naar voorzieningen aan de hand van de "sociale kaart" voor ouders, kinderen, jeugdigen en verwijzers
- Pedagogische hulp (advisering en lichte hulpverlening), zoals maatschappelijk werk en coachen van jongeren
- Coördineren van zorg in het gezin op lokaal niveau (gezinscoaching)

Landelijk Beleidskader Jeugdzorg 2005-2008

Doel van de wet op de jeugdzorg is tweeledig: de zorg aan jeugdigen en hun ouders (de cliënten van de jeugdzorg) te verbeteren en hun positie te versterken en zorgen dat de cliënt centraal staat in een meer transparante en eenvoudiger georganiseerd stelsel voor de jeugdzorg. Deze uitgangspunten zijn vertaald in vier beleidsdoelstellingen:

- De behoefte van de cliënt is het uitgangspunt
- Recht op jeugdzorg
- Een centrale, herkenbare toegang tot de jeugdzorg
- Integratie van Advies- en meldpunten kindermishandeling, de (gezins)voogdij en de jeugdreclassering in bureau jeugdzorg

Operatie Jong

Operatie Jong is landelijk door het kabinet ingesteld met als primair doel het voorkomen van uitval van kinderen en jongeren. In operatie Jong werken alle ministeries die zich met kinderen en jongeren bezighouden samen. Er wordt geprobeerd zodanige randvoorwaarden in de structuur van het jeugdbeleid te creëren dat een sluitende keten van voorzieningen, structuren en verantwoordelijkheden ontstaat.

Leerplichtwet 1969

De gemeente ziet erop toe dat alle jongeren die in de bevolkingsadministratie zijn opgenomen tijdig als leerplichtige worden aangeduid en controleert of alle leerplichtigen voor wie geen vrijstelling van inschrijving bestaat ook daadwerkelijk en voortdurend ingeschreven staan. Verder heeft de gemeente de taak om actief op te treden wanneer schoolverzuim dreigt of zich reeds voordoet, en wanneer jongeren zonder startkwalificatie het onderwijs (dreigen te) verlaten.

Wet Voortgezet Onderwijs

Gemeenten spelen een belangrijke rol bij het organiseren en regisseren van de integrale aanpak ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten. Daartoe heeft het Rijk taken en middelen gedecentraliseerd naar de gemeenten, zodat activiteiten op het gebied van lokaal jeugdbeleid, lokaal onderwijsbeleid, onderwijsachterstandenbeleid, justitieel beleid en welzijnsbeleid op elkaar afgestemd kunnen worden. De kern van het beleid rondom voortijdig schoolverlaten ligt bij de scholen en onderwijsinstellingen zelf. De wetgeving van het primair onderwijs (WPO), het voortgezet onderwijs (WVO), de expertisecentra (WEC) en educatie en beroepsonderwijs (WEB) legt extra nadruk op de verzuimbestrijding en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Per 1 januari 2006 treedt de wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) in werking. De nieuwe wet vervangt de Welzijnswet. De WMO geeft ook invulling aan de op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met opvoeden. De wet geeft geen

inhoudelijke aanwijzing voor het te voeren beleid, noch in welke omvang “op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen...” moet worden aangeboden. Reden daarvoor is dat de lokale situatie daarin te zeer verschilt en creativiteit bij het vinden van oplossingen moet worden bevorderd. Wel is bepaald dat iedere gemeente van het betreffende iets moet vinden”. Geadviseerd wordt om bij de “op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen...” aan te sluiten bij de functies van het preventief jeugdbeleid die eerder landelijk zijn vastgesteld (informatie en advies, signalering van problemen, toegang tot het hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg).

Jong zijn in Limburg

In het beleidskader Jeugdzorg Limburg 2005-2008 heeft de provincie een aantal ambities voor deze periode geformuleerd. Deze zijn:

- Vroegtijdig ondersteunen en signaleren
- Een persoonlijk aanbod voor kinderen en jongeren zonder wachttijd
- Tevreden kinderen, jongeren (en hun ouders) en hulpverleners
- Afspreken, presteren en afrekenen
- (Keten)kwaliteit met zichtbare effecten

Toekomstvisie gemeente Bergen

De gemeenteraad heeft op 14 februari 2006 besloten om de inspraakrapportage en de structuurvisie+ (versie van 21 juni 2005 inclusief de nota van wijzigingen) vast te stellen. Tevens heeft de gemeenteraad bepaald dat het college van burgemeester en wethouders de in de visie opgenomen projectenveloppen in uitvoeringsgerichte plannen dient uit te werken en dient te toetsen op financiële, economische en planologische haalbaarheid.

De gemeente zet sterk in op de verbetering van het niveau aan basisvoorzieningen in de diverse kernen en wil in dit traject de burgers zelf een centrale rol geven. Leefbaarheid verdient de volledige aandacht om o.a. te voorkomen dat door concentratie van voorzieningen in hoofdkernen de leefbaarheid in de dorpen onder druk komt te staan.

3.b. Landelijke ontwikkelingen

Vanuit verschillende departementen en landelijke instellingen worden impulsen, beleidslijnen en kaders uitgezet die effect hebben op het lokaal integraal onderwijs- en jeugdbeleid. Het is goed om te weten welke ontwikkelingen er gaande zijn. Er zijn veel ontwikkelingen die het noemen waard zijn. De meest in het oog springend zijn de jeugdgezondheidszorg, de wet op de jeugdzorg, het onderwijsachterstandenbeleid, sportstimulering, Operatie Jong, brede school en kinderopvang, zorgplicht en de WMO. Dit is een kort overzicht van de meest relevante onderwerpen en dus niet uitputtend.

Jeugdgezondheidszorg

Met ingang van 2003 vormen de thuiszorg (0-4 jaar) en de GGD (4-19 jaar) samen de Jeugdgezondheidszorg voor 0-19 jarigen. De beide instellingen werken samen. De gemeentelijke jeugdgezondheidszorg (JGZ) bestaat uit een basispakket en een maatwerkdeel. Gemeenten hebben de regie over de uitvoering van het basispakket jeugdgezondheidszorg. In de Wet collectieve preventie volksgezondheid is vastgelegd welke concrete producten een gemeente moet aanbieden. De consultatiebureaus verrichten vaccinaties en controle van de ontwikkeling van de kinderen tot en met vier jaar en kunnen doorverwijzen voor opvoedingsadviezen. Consultatiebureaus kunnen ook doorverwijzen naar programma's voor opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering, die bijvoorbeeld in de vorm van VVE in peuterspeelzalen worden aangeboden. In het maatwerkdeel van de gemeentelijke jeugdgezondheidszorg kan de gemeente afspraken maken met de GGD over aanvullende diensten.

Wet op de Jeugdzorg

Sinds 1994 wordt er al gewerkt aan de ontwikkeling van Bureaus Jeugdzorg. Bureaus Jeugdzorg moeten ervoor zorgen dat jeugdigen sneller de juiste zorg krijgen en versnippering van zorg voorkomen via één loket voor de hele jeugdzorg. Per 1 januari 2005 is de Wet op de jeugdzorg in werking getreden. De wet vervangt de Wet op de Jeugdhulpverlening en biedt uniforme toegang tot verschillende vormen van jeugdzorg. De wet regelt de aanspraak op, de toegang tot en de bekostiging van die jeugdzorg. Ook de toegang tot geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jeugdigen (jeugd-GGZ), de zorg voor verstandelijk gehandicapten met opgroei- en opvoedingsproblemen en de civielrechtelijke plaatsing in justitiële jeugdinrichtingen worden geregeld in de wet. Daarnaast heeft bureau Jeugdzorg een aantal uitvoerende taken op het gebied van kinderbescherming en

jeugdreclassering en fungeert het als Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Het gaat om hulp aan jeugdigen met ernstige opgroeioproblemen en ouders met ernstige opvoedproblemen. De provinciaal georganiseerde jeugdzorg en de lokaal georganiseerde opvoed- en opgroeiondersteuning moeten goed op elkaar aansluiten. De lokale voorzieningen worden doorgaans uitgevoerd door het algemeen maatschappelijk werk en de jeugdgezondheidszorg. De gemeente is verantwoordelijk en heeft een regierol.

Onderwijsachterstandenbeleid

Tussen 2002 en 2006 geldt het (tweede) landelijke beleidskader onderwijsachterstandenbeleid (tot 1 augustus 2006), met vijf thema's: voor- en vroegschoolse educatie, ondersteuning schoolloopbaan, bestrijding voortijdig schoolverlaten, beheersing Nederlandse taal en Onderwijskansenscholen. Scholen voor basis- en voortgezet onderwijs krijgen hiervoor extra budgetten op basis van de gewichtenregeling en de CUMI-VO-regeling. De nieuwe wet en regelgeving zal ingaan per 1 augustus 2006. Het opleidingsniveau van ouders wordt het enige criterium voor toekenning van gewichten, etniciteit vervalt. Er zal geleidelijk een verschuiving van middelen plaatsvinden van scholen met vooral allochtone kinderen naar scholen met autochtone kinderen met laag opgeleide ouders. De CUMI-VO-regeling wordt op 1 januari 2007 vervangen door het leerplusarrangement voortgezet onderwijs.

Door de wijziging van de wet GOA verandert de rol van de gemeente. De planverplichting en het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) vervalt, maar er komt wel een jaarlijks verplicht overleg. De gemeente blijft verantwoordelijk voor voorschoolse educatie, tegengaan van segregatie en voortijdig schoolverlaten. De leerplichtwet en de wet meld- en coördinatiefunctie bieden de kaders voor (inter)gemeentelijk beleid op het gebied van voortijdig schoolverlaten. Voorts wordt van gemeenten verwacht dat zij schakelklassen inrichten, voor zowel autochtone als allochtone basisschoolleerlingen.

Voor- en vroegschoolse educatie richt zich op de startpositie van kinderen in het basisonderwijs. De doelstelling is om 50% van de doelgroepkinderen (autochtone en allochtone kinderen) op de peuterspeelzaal en de eerste twee groepen van de basisschool te bereiken met een effectief VVE-programma, zoals Piramide. Voor de nieuwe periode is gesuggereerd om 70% van de doelgroepleerlingen te behalen.

Het onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010 is door de werkgroep Onderwijsachterstandenbeleid en opgenomen in hoofdstuk 5 onder preventie.

Sportstimulering

In de afgelopen periode hebben veel gemeenten gebruik gemaakt van de sportstimuleringsmaatregel Breedtesport. In 2004 kwam de BOS-regeling (Buurt-Onderwijs-Sport). Onze gemeente maakt geen gebruik van deze regeling, omdat er met name door de leeftijdsgroep 6 tot 14 jaar in ruime mate gebruik gemaakt wordt van het reguliere aanbod van de sportverenigingen. Door middel van het huidige subsidiebeleid waarin een bijdrage voor de jeugdsport wordt gegeven, levert de gemeente een bijdrage aan de stimulering van jeugdsport.

Operatie Jong

Operatie Jong (2004) is een interdepartementaal samenwerkingsverband gericht op verbetering van het (landelijk) jeugdbeleid. Operatie Jong wordt geleid door jeugdcommissaris Steven van Eyck, die vooral een taak heeft de verkokering te doorbreken en bureaucratische processen te versnellen. Het plan van aanpak van Operatie Jong kent 12 deelplannen, waaronder verbeterde samenhang tussen de instellingen die zich richten op de leeftijdsgroep 0-12 jaar.

Er is een projectbureau opgericht dat de ministeries ondersteunt bij de uitvoering van de jeugdagenda en de plannen van aanpak, die zij daarvoor maken, toetst. Ook signaleert het projectbureau waar processen niet op elkaar aansluiten of waar samenhang ontbreekt. Het projectbureau wil samenwerking tussen departementen en tussen rijk, medeoverheden en partners in het veld stimuleren.

Brede school en kinderopvang

Sinds 1995 wordt in Nederland gewerkt aan de ontwikkeling van brede scholen: scholen die samenwerken met instellingen in de buurt, ter verbetering van de ontwikkelingskansen van kinderen. Inmiddels zijn er meer dan 600 brede scholen verspreid in 63% van de gemeenten (Jaarbericht brede scholen, Oberon, 2005).

In het najaar van 2005 werd de motie Van Aartsen-Bos aangenomen, die stelde dat scholen moeten gaan zorgen voor naschoolse opvang (in 2007 moet dit operationeel zijn). Momenteel wordt deze motie verder uitgewerkt. Ook de wetgeving voor tussenschoolse opvang gaat veranderen:

schoolbesturen worden verantwoordelijk voor de tussenschoolse opvang. Al met al is school en opvang een ontwikkeling die de komende tijd veel aandacht zal vragen.

Zorgadviesteams

Voor het verbeteren van de keten van zorg voor leerlingen in en om scholen kan worden gewerkt met een zorgadviesteam (ZAT). Het landelijk project Zorg in en om School (ZioS, eveneens één van de twaalf thema's binnen Operatie Jong) wil in 2007 zorgadviesteams bij alle scholen voor voortgezet onderwijs inrichten. Het landelijk project streeft tevens een verhoging van de kwaliteit van de zorgadviesteams na. Zorg in en om School is één van de 12 thema's van Operatie Jong. Ook in het primair onderwijs en beroepsonderwijs wordt gewerkt aan deze teams.

Goed werkende zorgadviesteams verzekeren snellere en betere hulp voor jongeren bij problemen, zodat zij kunnen rekenen op een vangnet binnen de eigen schoolomgeving. In het zorgadviesteam werkt de school samen met de leerplichtambtenaar, het (school)maatschappelijk werk, bureau Jeugdzorg, de Jeugdgezondheidszorg en de politie. De school regisseert de uitvoering van deze samenwerking. De bestuurlijke regie ligt bij de gemeente(n).

Leerlingzorg en zorgbeleid

De komende tijd zal de organisatie van de zorgstructuren effectiever worden ingericht. Het huidige complexe regelstelsel voor speciale leerlingenzorg in het primair en voortgezet onderwijs wordt fors gedereguleerd. In plaats daarvan krijgen scholen en hun bestuur een zorgplicht om alle leerlingen een passend onderwijsarrangement aan te bieden. In het nieuwe voorstel verandert veel voor ouders, scholen en besturen. Ouders melden hun kind aan bij de school van hun voorkeur. Deze school is vervolgens verplicht een onderwijsaanbod te doen. Als de school het onderwijsprogramma niet (volledig) kan organiseren, staat in het aanbod bij welke school de leerling dan wél onderwijs kan volgen. Scholen maken in de regio afspraken over een sluitend onderwijsaanbod voor alle leerlingen die extra zorg nodig hebben. Schoolbesturen kunnen zelf kiezen met welke scholen zij samenwerken en hoe zij dat doen.

Regionale steunpunten, zorgconsulenten en een geschillenregeling kunnen ouders ondersteunen. Leerlingen die extra aandacht nodig hebben, krijgen een indicatie op basis van een objectief systeem. Er komt één indicatiesysteem voor alle leerlingen. In 2010, bij invoering van een zorgplicht, kan het wettelijk onderscheid tussen reguliere en speciale scholen vervallen. Er komt een nieuw bekostigingssysteem waarbij de hoogte van de financiering niet meer afhangt van de school waar de leerling onderwijs krijgt. Een school ontvangt meer geld als een 'geïndiceerde leerling' zich inschrijft. De leerling krijgt dan een 'zorggewicht', zodat de school het speciale aanbod kan realiseren. Het kabinet beslist in het voorjaar 2006 of de voorstellen kunnen worden ingevoerd.

Leerplicht en Voortijdig schoolverlaten

Er ligt een nieuw voorstel bij de minister ter aanpassing van de Leerplichtwet 1969. In dit voorstel wordt gepleit voor handhaving van de leerplicht voor alle jongeren, zolang zij nog geen startkwalificatie hebben. Deze kwalificerende leerplicht, die geldt tot 18 jaar, moet in de plaats komen van de partiële leerplicht die nu nog alleen geldt voor jongeren die geen volledig dagonderwijs volgen.

De belangrijkste punten uit het voorstel:

- Naast de huidige schoolbezoekplicht komt een verplichting tot deelname aan onderwijs die voor de jongere het meest geschikt is.
- Een meer eenduidige aanwijzing van verantwoordelijken.
- Verruiming van de mogelijkheid tot vervulling van de leerplicht via vervangende vormen van onderwijs.
- Afwikkeling van geschillen via de bestuursrechter in plaats van de strafrechter.
- Inspectietoezicht op het onderwijs aan kinderen die geen schoolonderwijs volgen.
- Een duidelijkere procedure voor het aanmerken van een particuliere school als school waar een jongere de leerplicht kan vervullen.
- Begrenzing van de mogelijkheid van verlof wegens religieuze feestdagen.
- Verantwoordingsplicht bij een beroep op verlof wegens ziekte.
- Inschrijving op een school in het buitenland beperken tot België en Duitsland.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De Wet maatschappelijke ondersteuning, welke op 1 januari 2007 in werking treedt, maakt de gemeente verantwoordelijk voor het bieden van zorg op maat. In de Wet op de maatschappelijke ondersteuning worden de welzijnswet, de wet voorzieningen gehandicapten en delen van de

algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ) samengevoegd. De WMO moet het mensen mogelijk maken om zo lang mogelijk zelfstandig in de maatschappij te functioneren. Daarbij moeten burgers in eerste instantie elkaar helpen. Dat kan bijvoorbeeld met vrijwilligerswerk en mantelzorg, maar ook met goede informatie en advies, opvoedingsondersteuning en huishoudelijke hulp. De gemeente moet afwegingen maken binnen het brede pakket van de WMO. Dat biedt kansen voor maatwerk op lokaal niveau.

Door de veranderingen in het Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid, per 2006, ontstaat een nieuwe taakverdeling tussen scholen en gemeente. In het landelijke document *De lokale educatieve agenda – Een handreiking lokaal onderwijsbeleid voor gemeenten* (VNG, 2006, p. 6) wordt een indeling voorgespiegeld zoals het zou kunnen zijn in de gemeente.

Met name het genoemde onder categorie 2 zijn onderdelen die in dit IOJB-plan terugkomen.

Eind-verantwoordelijke	Categorie 1 Scholen	Categorie 2 In overleg partners	Categorie 3 Gemeenten
Uitvoering	Scholen	Gemeenten en scholen	Gemeenten
Beleidsthema	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsprestaties • Taalbeleid • Ouderbetrokkenheid • Informatievoorziening aan ouders en leerlingen • Doorstroom PO-VO • Wachtlijsten overgang PO en VO • Wachtlijsten speciaal onderwijs • Toegankelijkheid • Spreiding zorgleerlingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor- en vroegschoolse educatie • Peuterspeelzaalwerk • Kinderopvang • Opvang jeugdigen die buiten de boot dreigen te vallen • Vroegsignalering • Zorg in en om de school • Aansluiting onderwijs arbeidsmarkt • Voortijdig schoolverlaten • Spreiding achterstandsleerlingen en integratie, als overlegpunt • Schoolmaatschappelijk werk • Afgestemd aanbod van verschillende scholen en schoolsoorten • Reboundvoorzieningen • Veiligheid in de school 	<ul style="list-style-type: none"> • Leerplicht / schoolverzuim • RMC • Schakelklassen • leerlingvervoer • Huisvesting • Veiligheid rond de school • Brede school • Spreiding jeugdvoorzieningen • Preventief lokaal jeugdbeleid, 5 functies

Uit bovenstaand overzicht kunnen we verschillende zaken afleiden:

1. Niet alle aandachtspunten die zijn genoemd zijn even hard van toepassing op Bergen
2. Deze taakverdeling is gebaseerd op de verhoudingen tussen onderwijs en de gemeente, maar kunnen ook breder worden gezien, als het gaat over voorzieningen voor de jeugd.
3. Het wordt duidelijk dat de taken vaak overlappen en dat de partijen elkaar nodig hebben. Dat betekent: overleggen en duidelijk afspraken maken.

De vijf kaders die de gemeenteraad heeft vastgesteld zijn overkoepelende, maar ook doorsnijdende thema's die de verschillende thema's van de partners raken.

Dit schema is gemaakt om aan te geven dat er verschillen in verantwoordelijkheden zijn: er zijn eigen verantwoordelijkheden en er zijn gezamenlijke verantwoordelijkheden. De gemeenteraad zal moeten bepalen wat eigen en gemeenschappelijke verantwoordelijkheden zijn. Dat maakt het voor de komende vier jaar ook duidelijk wie er de regie voert over een thema. Voor sommige thema's is dat glashelder, voor andere moet dat nader worden vastgesteld.

4. Het bestaande lokale onderwijs en jeugdbeleid en nieuwe ontwikkelingen

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het huidige onderwijs- en jeugdbeleid van Bergen er uitziet. Hierna worden een groot aantal 'voorzieningen'¹ geplaatst binnen de nieuwe vijf beleidskaders. Tevens worden de positieve punten benoemd (cursieve teksten) die de vertegenwoordigers op de bijeenkomst in januari 2006 hebben vermeld. Per kader is het beleid ingedeeld in de leeftijdsgroepen 13- en 12+.

4.a. Bestaand beleid

Binnen de gemeente Bergen zijn de afgelopen jaren meerdere nota's vastgesteld die inhoudelijk te plaatsen zijn onder het huidige op te zetten Integraal Onderwijs- en Jeugdbeleidsplan (IOJB). Hierbij denken we aan:

- het onderwijshuisvestingsplan 2004-2007
- de professionalisering van het peuterspeelzaalwerk
- het gemeentelijk onderwijsachterstandenplan 2002-2006
- de subsidieverordening (o.a. bibliotheek, muziekschool, jeugdleden verenigingen, incidentele verzoeken)
- het speeltuinenbeleid
- het vrijwilligersbeleid Alles vûr niks
- de nota lokaal preventief jeugdbeleid
- de nota Geef jeugd de ruimte (o.a. de huiskamers, vraag naar jeugdruimten onder professionele begeleiding)
- plan van aanpak preventie drugs

Naast de hiervoor genoemde nota's wordt vanuit regelgeving uitvoering gegeven aan taken die vallen binnen het IOJB, zoals de leerplicht, het leerlingenvervoer, de jeugdzorg, de jeugdgezondheidszorg etc.

Uitvoering van het vastgestelde beleid alsmede de invulling van wettelijke taken geeft een bepaalde opbrengst. Zonder volledig te zijn worden hierna een aantal opbrengsten omschreven.

- in Bergen is in 2003 een brede school gerealiseerd. Naast twee basisscholen zijn in het gebouw ook het consultatiebureau, de peuterspeelzaal (psz) alsmede het kinderdagverblijf/buitenschoolse opvang gehuisvest. Hiermee is een doorlopende lijn van voorzieningen gecreëerd voor de 0-12 jarigen waarin de verschillende partners inhoudelijk samenwerken met als doel een zo goed mogelijke ontwikkeling van het kind.
- In de overige woonkernen zijn de afgelopen jaren nieuwe basisscholen gebouwd of zijn de bestaande vergaand aangepast naar de huidige eisen die worden gesteld aan het geven van goed onderwijs. In de woonkernen Afferden, Siebengewald, Well en Wellerlooij zijn ook peuterspeelzalen gehuisvest die nauw samenwerken met het basisonderwijs en het consultatiebureau.
- Het peuterspeelzaalwerk is geheel geprofessionaliseerd (zowel bestuurlijk als op de 'werkvloer')
- Op 3 koppels psz-basisscholen wordt een VVE programma uitgevoerd voor kinderen van 3 t/m 6 jaar. Hiervoor is een groot draagvlak vanuit de peuterspeelzaal en het basisonderwijs waarbij, op het niveau van leerlingen goede resultaten worden geboekt, een groot deel van deze kinderen kan zonder een (taal)achterstand deelnemen aan het onderwijs vanaf groep 3
- Consultatiebureau (met vestigingen in Bergen en Well), peuterspeelzalen en basisscholen werken in het kader van taalstimulering en -activering nauw samen met de bibliotheek (hoofdvestiging in Bergen en jeugdfilialen in of nabij de scholen) binnen o.a. de projecten Boekenpret 0-2 jaar, Boekenpret 2-6 jaar en De Rode Draad. Deze trajecten vormen onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid.
- Binnen het zorgnetwerk 0-4 jaar en het netwerk jeugd 12-23 jaar wordt door diverse 'zorg'instellingen die werken met en/of t.b.v. de jeugd casusoverleg gevoerd met als doel vroegtijdig problemen op te sporen en waarbij concrete afspraken gemaakt worden wie wat gaat doen.
- De taken van de leerplichtambtenaar richten zich steeds meer naar de zorg voor de leerling waardoor deelname in het overleg netwerk jeugd en de Zorg Advies Teams (ZAT) binnen het

¹ Onder voorzieningen verstaan we hier de opbrengsten die kunnen bestaan uit tastbare voorzieningen (b.v. gebouwen) en niet-tastbare voorzieningen (o.a. netwerken etc.)

voortgezet onderwijs noodzakelijk is. Er moet gestreefd naar worden dat iedere jongere een startkwalificatie (minimaal MBO niv 2) behaald en/of wordt toegeleid naar het arbeidsproces. De gemeentelijke leerplichtadministratie is op deze taken ingericht.

- Als kinderen naar het voortgezet onderwijs gaan, gaan de meeste naar het Raaylandcollege te Venray, het Elzendaalcollege te Boxmeer en het Hezelandcollege te Genneep. Contactpersonen van deze scholen hebben regelmatig overleg met de leerplichtambtenaar
- Met het CWI in Venray zijn afspraken gemaakt over het jongerenloket waarbij een consulent belast is met jongeren (werk- en/of scholingstraject maar niet in de uitkering)
- Preventieve trajecten vanuit Check en bureau HALT worden uitgevoerd op scholen en voor doelgroepen waarbij gebruik gemaakt wordt van een outreachend medewerker
- Op twee plaatsen binnen de gemeente Bergen zijn 'huiskamers' gerealiseerd voor groepen jongeren in de leeftijd van m.n. 12-15 en 15-18 jaar. Binnen de huiskamers is professionele begeleiding aanwezig (jongerenmedewerker).

Als we de voorzieningen nu indelen naar de vijf kaders, dan ontstaat het volgende beeld.

Preventie

0-12 jaar

Voor de jongste leeftijdsgroepen is de laatste jaren meer aandacht gekomen als het om preventie gaat. Er zijn een aantal specifieke projecten in Bergen om kinderen en ouders die extra aandacht behoeven extra te ondersteunen, zo is er opvoedingsondersteuning (preventief en vraaggericht) en was er tot en met 2005 het programma Homestart dat verzorgd werd door Synthese. Op de peuterspeelzalen wordt gewerkt aan professionalisering van de leidsters. De programma's voor voor- en vroegschoolse educatie spelen daarin ook een rol. Er wordt in toenemende mate gewerkt aan signaleren, toeleiden en verwijzing en een doorgaande lijn in de ontwikkeling. De bibliotheek heeft projecten ter bevordering van de (lees)ontwikkeling, taalactivering en taalstimulering. Specifiek voor de jongere kinderen is er taalstimulering (Boekenpret), waar ouderbetrokkenheid ook een aspect van is.

Binnen het basisonderwijs is reguliere begeleiding van leerlingen en leerlingen die extra aandacht nodig hebben. De scholen zijn onderdeel van een netwerk Weer Samen Naar School.

Op verschillende terreinen (sport, jeugdwerk, culturele activiteiten), wordt de deelname van kinderen en jeugdigen gestimuleerd. De gemeente vindt het belangrijk dat kinderen en jongeren deelnemen, en zorgt dat de faciliteiten hiervoor aanwezig zijn.

12-23 jaar

Preventie voor jongeren ouder dan 12 jaar krijgt een ander karakter dan de preventie in de leeftijdsgroep 0-12 jaar.

Voor de jongeren die vanwege hun gedrag een moment van bezinning nodig hebben is er een Time-outproject (12 tot en met 16 jaar). Dit is een opvangvoorziening voor jongeren die door persoonlijke-, omgevings- en schoolfactoren afhaken in het regulier onderwijs. Het doel is dat zij na een periode van bezinning en structurering weer terugkeren naar het regulier onderwijs. Geconstateerd is dat het project door de slechte bereikbaarheid en de aanwezigheid van een wachtlijst niet voldoet voor jongeren uit Bergen.

Het Check preventieproject is een plan van aanpak preventie drugs dat zich richt op zowel de primaire preventie (informatie en voorlichting aan alle jongeren, ouders en degenen die met hen te maken hebben) als secundaire preventie (begeleiding van experimenterende jongeren).

In het voortgezet onderwijs zijn afspraken gemaakt over handhaving en veiligheidsbeleid binnen de scholen in 'De Veilige school'. Verschillende actoren in de gemeente zijn hierbij betrokken.

Het project Herstart is een begeleidingsproject van 13 weken ter indicatiestelling voor thuiszittende leerplichtige jongeren. De gemeente heeft een aanhoudende zorg voor het signaleren van schoolverzuim en het voorkomen van uitval vanuit de wettelijke taak voor de leerplicht.

Door de vertegenwoordigers van de instellingen worden relatief veel positieve punten voor de 0-12 jarigen genoemd, bijvoorbeeld: de laagdrempeligheid van de JGZ, de toegeleiding peuterspeelzaal-kinderopvang, de overdracht van de peuterspeelzaal naar de basisschool, de preventieve projecten voor de jonge kinderen, zoals VVE en Boekenpret, en de professionaliteit van de peuterspeelzaalleidsters.

Voor de groep 0-12 jaar zijn in de gemeente Bergen verschillende overleggen.

Afstemming

0-12 jaar

Voor de jongste kinderen (0-4 jaar) is er op gemeentelijk niveau een overleg dat door de Thuiszorg wordt geregeld, gericht op preventie.

De gemeente ondersteunt minder draagkrachtige ouders met een kind met een sociaal medische indicatie.

Daarnaast is er een Werkgroep Inhoud Brede school, die gericht is op de samenwerking tussen de partners van de brede school in Nieuw-Bergen.

Op gemeentelijk niveau is de afgelopen jaren gewerkt aan de opbouw van een monitor, waarin verschillende gegevens van de kinderen naast elkaar konden worden gelegd. De monitor kan een basis zijn voor collectieve preventie.

Er is een OOGO (is het onderwijsplatform) in de gemeente Bergen, waarin o.a. het lokaal onderwijsbeleid wordt besproken en afgestemd.

12-23 jaar

Het netwerk 12-23 (in de praktijk een overleg 10-18 jarigen) is een interdisciplinair netwerk van onderwijs- en zorginstellingen dat problemen op beleidsmatig en uitvoerend niveau rondom de ontwikkeling van jongeren wil aanpakken.

Hoewel in Bergen zelf geen voortgezet onderwijs is gevestigd, is er voor de kinderen ouder dan 12 jaar een Zorgadviesteam voortgezet onderwijs. Dit zijn multidisciplinaire teams binnen de scholen met als taak het vroeg signaleren aanpakken c.q. verwijzen van zorgvragen bij leerlingen. Verschillende instellingen in de gemeente nemen deel aan dit overleg. De gemeente levert een financiële en personele (de leerplichtambtenaar) bijdrage.

Voor afstemming worden door de vertegenwoordigers van de instellingen meer positieve punten genoemd. Voor de leeftijdsgroep 0-12 jaar is men tevreden over de ketenbenadering en een steeds betere doorgaande lijn 0-6 jaar, ook de lijn 0-12 jaar wordt steeds beter; er zijn korte contactlijnen en de meedenkende gemeente wordt op prijs gesteld.

Voor de leeftijdsgroep 12-23 jaar geldt bijna hetzelfde: men is tevreden over het ZAT, het netwerk, de signalering, de korte lijnen en de relatie met de gemeente.

Perspectief

Perspectief richt zich meer op 12-23 jaar.

Door het CWI wordt door middel van een actieve benadering en aanbieden van een traject (work-first), ingezet op uitstroom van jongeren uit de uitkering. Op deze wijze werkt men mee aan de bestrijding van de jeugdwerkloosheid.

Binnen het beleidskader perspectief werden door de vertegenwoordigers van de instellingen geen specifieke positieve punten benoemd.

Accommodaties

0-12 jaar

Voor de jongste kinderen is het realiseren van voldoende en kwalitatief goede speelplekken een aandachtspunt voor de gemeente.

De gemeente Bergen is trots op de brede school die in de afgelopen jaren tot stand kwam. De brede school huisvest twee basisscholen, en een aantal andere voorzieningen. Voor de andere dorpen wordt ook nagedacht over clustering van voorzieningen.

De gemeente verzorgt leerlingenvervoer voornamelijk voor kinderen die op grond van een indicatie een school buiten de gemeente bezoeken.

12-23 jaar

Voor de jongeren ouder dan 12 jaar heeft Bergen huiskamers. Het gaat hier om het bieden van een ruimte voor vrijetijdsbesteding door middel van ontmoeting onder begeleiding, maar waar ook ruimte is voor voorlichting en thema-avonden. Er zijn Huiskamers voor 12-15 jaar in Bergen en voor 15-18 jaar in Bergen en Well.

Daarnaast is er een Jongerenontmoetingsplek en een mobiele skate-ramp. Dit zijn ontmoetingsplekken in de buitenruimte waarbij het sportieve element meespeelt.

Voor thuiswonende verstandelijk gehandicapte jongeren zijn er de vrijetijdsactiviteiten van MEE en het dagactiviteitencentrum van Stichting Gehandicaptenzorg Limburg (SGL). Daarnaast verzorgt de

gemeente leerlingenvervoer voor jongeren die op grond van een indicatie een school buiten de gemeente bezoeken.

Wat betreft de accommodaties worden door de vertegenwoordigers van de instellingen als positieve punten genoemd: de brede school (ook als pilot voor samenwerking). Men waardeert de Huiskamers.

Participatie

0-12 jaar en 12-23 jaar

In het huidige beleid komt de participatie van jeugd helemaal niet tot uitdrukking, we praten veel over de jeugd en veel te weinig met de jeugd.

Door de vertegenwoordigers van de instellingen werden geen positieve punten genoemd. Er werden wel enige aandachtspunten weergegeven, namelijk:

- ook sterke punten van de jeugd aangeven en niet altijd de negatieve (overlast etc)
- praten met en niet alleen over kinderen
- actie ook door jongeren zelf, maak ze zelf verantwoordelijk (erbij betrekken, ook b.v. in dorpsraden).

Ongeveer de helft van de jongeren die aanwezig waren bij de jongerenbijeenkomst op 22 februari 2006, heeft aangegeven dat zij met de gemeente in contact willen komen, geïnformeerd willen blijven etc. middels e-mail, jongerensite, jongerenraad, participatie in op te zetten activiteiten etc.

Er is al veel gerealiseerd in Bergen, maar mede op basis van de bijeenkomst met de instellingen op 16 januari willen we een aantal zaken aanscherpen en is er duidelijk behoefte om een aantal hiaten op te vullen.

4.b. Lokale ontwikkelingen

Aantal jongeren

In de onderstaande tabel is het aantal jeugdige inwoners per kerkdorp weergegeven:

Plaats	Kinderen 0-12 jr	Jongeren 13-22 jr	Totaal
Bergen	772	652	1424
Afferden	360	281	641
Siebengewald	342	234	576
Well	413	312	725
Wellerlooi	222	139	361
Totaal	2109	1618	3727

De meeste kinderen en jongeren (bijna 40%) wonen in de grootste kern Bergen. Dit is tevens de kern waar de meeste voorzieningen zijn en de meeste activiteiten plaatsvinden, al zijn dit niet altijd activiteiten die de jeugd aanspreken. Het kleinste aantal jongeren woont in Wellerlooi (minder dan 10%). Als we het aantal jongeren in de leeftijd van 0-12 jaar afzetten tegen het aantal jongeren van 13-22 jaar dan zien we dat de eerste groep groter is. Dit betekent dat er de komende jaren meer gebruik gemaakt zal worden van 12+-voorzieningen omdat deze groep groeiend is. Dit is geen blijvend iets omdat de groep in de leeftijd van 0-4 jaar weer aan het afnemen is. Voor de komende beleidsperiode moeten we hier wel in enige mate rekening mee houden.

Lokale netwerken

In onze gemeente zijn twee netwerken die op basis van casuïstiek werken. De ervaring met beide netwerken is goed. Werkers kennen elkaar, stemmen af en maken afspraken wie bepaalde zaken op gaat pakken. Het casusoverleg draagt bij aan een ketenbenadering waarbij de doorgaande lijn in opgroeien en opvoeden gewaarborgd blijft. Door vroegtijdig hulp te verlenen kunnen in een later stadium zwaardere vormen van hulpverlening voorkomen worden. Vanuit het consultatiebureau is een zorgoverleg 0-4 jaar ontstaan. Dit overleg is gekoppeld aan consultatiebureau Bergen (Afferden-Siebengewald). Aangegeven is dat ook in Well behoefte is aan een dergelijk overleg. Gelet op het (lage) aantal probleemgevallen heeft de Zorggroep ervoor gekozen voor dit bureau vooralsnog geen zorgoverleg in te stellen. Tevens is er een netwerk 12+. In dit netwerk merken we dat problematiek steeds vroeger te signaleren is. Basisscholen hebben behoefte om bepaalde gevallen bespreekbaar

te maken met hulpverleners van andere instanties en schuiven regelmatig bij dit netwerk aan. Hieruit blijkt dat er in onze gemeente behoefte is aan een netwerk voor 0 tot 12 jaar.

Regionaal OOGO

Dit overleg is op basis van de wet op de Jeugdzorg door de provincie Limburg ingesteld. De gemeenten Venray (centrumgemeente), Horst aan de Maas, Sevenum, Meerlo-Wanssum, Gennep en Bergen nemen deel aan dit overleg.

Voor de zomer van 2005 is in de regio een minisymposium georganiseerd. De conclusies zijn:

- Het investeren in coördinatie/ netwerkstructuren heeft doorwerking op alle functies en pakt de belangrijkste verbeterpunten op.
- Symbiose heeft anderhalf jaar geleden onderzoek gedaan en adviezen uitgebracht voor netwerkstructuren (aanleiding opzet jeugdbeleid Horst a/d Maas). Als belangrijkste advies kwam naar voren:
 - o op strategisch niveau (management/ beleid) regionaal netwerk voor afstemming beleid 0-12 en 12-23 jarigen
 - o op uitvoerend niveau lokaal niveau (incl. casuïstiek) 0- 12 en 12-23 jarigen
- De adviezen van Symbiose kunnen regionaal opgepakt worden en van daaruit kunnen lokale netwerkstructuren gevormd worden. Een en ander past in het uitvoeringsprogramma OOGO (ketenstructuur 0-23 jarigen) en de gemeente neemt duidelijk de regierol ter hand.

Inmiddels wordt er regionaal gewerkt om hier invulling aan te geven.

Check preventie op maat

Medio 2003 werd de gemeente Bergen zich bewust van problemen met jongeren die harddrugs gebruiken. Samen met de hulpverlenende instanties uit de regio spraken zij over deze problemen en hoe daar mee om te gaan. De instanties kwamen tot de conclusie dat ze eigenlijk nog weinig weten van deze jongeren. Ook vroeg men zich af of de vele preventieprojecten die er ondernomen worden, wel de doelgroep bereiken. En dan niet alleen de preventieprojecten over drugs.

CHECK is gebaseerd op 2 uitgangspunten:

- outreachend werk door de preventiemedewerker van de GGZ. Deze probeert via monitoring te achterhalen wat jongeren beweegt.
- afstemmen van preventieprojecten

De eigen ideeën en gedachten van CHECK worden als omgevingsfactoren gekoppeld aan de schoolslag-werkwijze². CHECK is daarmee een combi aanpak van preventie (de activiteiten in scholen) én het outreachend jongerenwerk vanuit de verslavingspreventie. Er ontstaat een goede preventie op maat; de programma's van de partners sluiten aan bij de wensen van de school én bij de situatie op straat.

De outreachend werker is inmiddels voor 32 uur in de regio aangesteld. Na de zomervakantie van 2006 zal op de scholen voor voortgezet onderwijs gestart worden met "CHECK preventie op maat".

GOA/VVE

De komende jaren richt het onderwijsachterstandenbeleid zich op 2 speerpunten:

- GOA/ VVE
- Taalbeleid 0-12 jaar

Het beleid wordt als volgt vorm gegeven

Voor VVE:

1. Peuterspeelzalen Nijntje en Wolkewietje hebben structureel 2 dagdelen VVE en een 3^e dagdeel voor echte VVE kindjes
2. Basisscholen minimaal 2 dagdelen extra tutoring
3. integratie doelgroepopleerlingen vanuit kinderopvang
4. eenzelfde omschrijving doelgroepkinderen en toegeleiding

Voor taalbeleid:

1. Lees- en taalbevordering inclusief ouderbetrokkenheid
2. Versterking taallijn basisonderwijs

² Methode waarbij aan scholen op basis van hun vragen en behoeften een preventie-aanbod gedaan wordt door een preventiemakelaar die de scholen hierbij adviseert.

Leefbaar houden van de kernen

Het college zet sterk in op de leefbaarheid in de dorpen. Concreet wordt er gelet op de verbetering van het niveau aan basisvoorzieningen in de diverse kernen. Het college wil in dit traject de burgers zelf een centrale rol geven, dit in nauwe samenwerking met de bestaande dorpsraden. Zo wil de gemeente voorkomen dat door concentratie van voorzieningen in hoofdkernen de leefbaarheid in de dorpen onder druk komt te staan.

Er wordt momenteel gewerkt aan een drietal projecten:

- Dorpsservicecentrum Wellerlooi
- Multifunctioneelcentrum Siebengewald
- Multifunctioneelcentrum Well

Bij de totstandkoming van deze projecten wordt ook rekening gehouden met de behoefte van jeugd en jongeren in de dorpen.

Speeltuinenbeleid

In de huidige visie op speelruimte in Bergen zijn geen concrete normen voor het aantal kinderen per speeltuin of voor de bepaling van informele speelruimte per leeftijdscategorie opgenomen. Naast de speeltuinen zijn er ook andere aspecten van belang bij de bespeelbaarheid van de openbare ruimte. Denk daarbij aan beleidsuitgangspunten over spelen in het groen, bespeelbaarheid van wegen, op schoolpleinen, georganiseerd spelen enz. Het college heeft een gespecialiseerd bureau ingehuurd om te komen tot een nieuwe, praktische, breed gedragen en passende nota Speeltuinenbeleid.

5. Lokaal kader (nieuwe speerpunten)

5.a. Inleiding

Op de studiemiddag van 16 januari 2006 hebben de professionals en instellingen sterke en zwakke punten van het onderwijs- en jeugdbeleid benoemd en vervolgens samen mogelijke oplossingen bedacht. De resultaten hiervan zijn verwoord in een startnotitie. Deze startnotitie geeft echter geen kant- en klaar beleid en oplossingen. Een aantal werkgroepen (indeling naar de kaders preventie afstemming, perspectief en accommodaties), heeft hierop e.e.a. verder uitgewerkt. Hierbij zijn ook de opbrengsten uit de jeugdbijeenkomst van 22 februari meegenomen alsmede de opbrengsten van de chatsessies tussen de jeugd en de wethouder (werkgroep participatie).

5.b. Uitwerking werkgroepen

De uitwerking van de werkgroepen geeft 19 projecten. Elk project is uitvoerig omschreven binnen een vijftal onderwerpen te weten de probleemomschrijving, de beschrijving van het project, de te bereiken doelstelling(en), het financieel kader en een of meerdere opmerkingen. In het onderstaande schema geven wij u een overzicht van de 19 projecten, de volledige opbrengsten zijn opgenomen in bijlage 1 van de deze nota.

5.c. Overzicht van de 19 projecten

Het onderstaande overzicht geeft 5 kolommen;

- kolom 1 geeft het volgnummer van de 19 projecten weer
- kolom 2 geeft het kader aan zoals door de gemeenteraad is vastgesteld
- kolom 3 geeft de prioriteit aan die de werkgroep binnen het kader daaraan heeft gegeven
- kolom 4 geeft een naamgeving aan het project
- kolom 5 geeft de wettelijke grondslag, in enkele gevallen wordt de inpassing in de landelijke beleidsontwikkeling aangegeven. Binnen de wettelijke grondslag is niet opgenomen op welke wijze (hoe) de gemeente de taak dient uit te voeren. Wel is bepaald (in de WMO) dat iedere gemeente in samenspraak met de instellingen invulling dient te geven aan de ontwikkeling van het lokale beleid m.n. prestatieveld 2 uit de WMO (= preventief jeugdbeleid).

Nr.	Kader	Prioriteit	Project	Grondslag
1	Preventie	1	Onderwijsachterstandenbeleid	Onderwijsachterstandenbeleid verankerd in de Wet op het primair Onderwijs. Doeluitkering rijk.
2	Preventie	2	Opvoedhulp voor iedereen	Wet op de Jeugdzorg (licht pedagogische hulp) en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen, prestatieveld 2). Financiële grondslag gemeentefonds.
3	Preventie	3	Scholen van medewerkers instellingen om ouders te motiveren gebruik te maken van hulpverlening	Wet op de jeugdzorg (toegang en licht pedagogische hulp)
4	Preventie	4	Afstemmen van vraag en aanbod in beleid	Wet op de jeugdzorg (zorgcoördinatie)
5	Preventie	5	Opheffen van verschillen in visies en denkwijzen	Wet op de jeugdzorg (zorgcoördinatie)
6	Preventie	6	Maken van grensoverschrijdende afspraken in de hulpverlening	Wet op de jeugdzorg (zorgcoördinatie)
7	Afstemming	1	ZAT 0-12 jaar en 13+	Wet op de jeugdzorg (signaleren, toegang en zorgcoördinatie), Zorg In en Om School verankerd in onderwijswetgeving alsmede Weer Samen Naar School

Nr.	Kader	Prioriteit	Project	Grondslag
8	Afstemming	2	Overdracht gegevens 0-23 jarigen	Wet op de jeugdzorg (informer en zorgcoördinatie) en 'inspelen' op landelijke ontwikkeling Elektronisch Kinddossier per 1-1-2007 JGZ
9	Afstemming	3	Sociale kaart 0-23	Wet op de jeugdzorg (zorgcoördinatie)
10	Afstemming	4	Verantwoordelijkheid van zorg	Wet op de jeugdzorg (zorgcoördinatie)
11	Perspectief	1	Zicht op 16+	Wet op Voortgezet onderwijs, Wet op de Expertise Centra, Wet Educatie en Beroeps-onderwijs
12	Perspectief	2	Toegeleiding startkwalificatie/werk	Leerplichtwet, Wet op Voortgezet onderwijs, Wet op de Expertise Centra, Wet Educatie en Beroeps-onderwijs inspelen op toekomstige taak gemeente die inzicht heeft op situatie jongeren, nl op school aan het werk of in een traject. RMC wet en Taskforce Jeugdwerkloosheid.
13	Accommodaties	1	Huiskamerprojecten	Noodzakelijk om (probleem)jeugd 12+ in beeld te krijgen en te houden onder 'toezicht' van jongerenmedewerker(s), valt onder preventief jeugdbeleid nu welzijnwet
14	Accommodaties	2	Ontmoetingsplek Bergen	Noodzakelijk om (probleem)jeugd 12+ in beeld te krijgen/houden
15	Accommodaties	3	Jeugdaccommodaties in de dorpen	Noodzakelijk voor de leefbaarheid van jongeren binnen de gemeente Bergen
16	Participatie	1	Jongerenaccommodaties in de dorpen	Noodzakelijk voor de leefbaarheid van jongeren binnen de gemeente Bergen
17	Participatie	2	Veiligheid	Noodzakelijk voor de leefbaarheid van jongeren binnen de gemeente Bergen
18	Participatie	3	Vrijtijdsbesteding	Noodzakelijk voor de leefbaarheid van jongeren binnen de gemeente Bergen
19	Participatie	4	Meedenken en meedoen	Actief burgerschap noodzakelijk voor de leefbaarheid

5.d. Samenvoeging projecten

Bij het samenvoegen (clustering) van de opbrengsten van de verschillende werkgroepen blijkt dat enkele projecten 'combineerbaar' zijn of vrijwel identiek. Als rode draad kunnen we 7 'items' (niet volgens een bepaalde prioritering opgenomen) onderscheiden. Deze items zijn:

1. Ontwikkelen van een 'loket' functie waarbinnen diverse werkzaamheden, taken neergelegd kunnen worden (projectnummer 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11) zoals
 - verwijzing en informatie
 - ontwikkelen van de sociale kaart en de producten van diverse instellingen
 - coördinatie van de zat-teams (0-12) en het netwerk
 - afstemming vraag en aanbod in beleid
 - makelaarsfunctie ten behoeve van zorgontwikkeling en leerontwikkeling
2. Onderwijsachterstandenbeleid (projectnummer 1) waaronder
 - voor- en voerschoolse educatie en
 - versterking taalbeleid 0-12 jaar
3. Ruimte voor de jeugd (projectnummer 13, 14, 15, 16 en 18) waaronder
 - uitbreiding huiskamerprojecten
 - jeugdaccommodaties in de kernen
 - hangplekken en
 - vrije tijdsbesteding
4. Jeugd 16+ (projectnummer 11 en 12):
 - zicht op 16+ en
 - toegeleiding startkwalificatie/werk
5. Deskundigheidsbevordering (project 3)
6. Actief burgerschap (project 19) en
7. Veiligheid (project 17)

Naast de hiervoor genoemde 7 items dient de communicatie tussen en over de verschillende kaders vorm gegeven te worden. Hierbij kunnen wij denken aan een elektronische nieuwsbrief die volgens een bepaalde frequentie en opbouw naar instellingen en belangstellenden gaat.

8. Communicatie.

5.e. Overzicht van de samengevoegde projecten met tijdsfasering o.g.v. de geformuleerde doelstellingen

De werkgroepen hebben binnen de 19 omschreven projecten doelstellingen omschreven. In de doelstellingen is een tijdsindicatie aangegeven waarop de doelstellingen bereikt dienen te zijn (SMART principe). Het onderstaande overzicht geeft hiervan een beeld. Na de maatschappelijke inkoop zal blijken of de doelstellingen volgens de aangegeven tijdsindicatie gehaald kunnen worden of dat er op onderdelen geschoven dient te worden (b.v. logisch opvolgbaar).

Clustering 1. Ontwikkelen van een 'loket' functie waarbinnen diverse werkzaamheden, taken neergelegd kunnen worden (projectnummer 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 11)

Volgnr project	2007	2008	2009	2010
2	1-1-2007, instellingen zijn op de hoogte van elkaars aanbod en werkwijze	1-1-2008 ouders worden o.g.v. een hulpvraag rechtstreeks toegeleid naar de hulpverlenende instantie die daarvoor is toegerust		

Volgnr project	2007	2008	2009	2010
4	1-1-2007 vraag van ouders en kinderen t.a.v. hulpaanbod is schriftelijk in beeld gebracht			
5	Vanaf 1-1-2007 jaarlijkse oudercursus over opvoeden, en per 1-8-2007 zijn door instellingen die werkzaam zijn met jongeren in de gemeente Bergen eensluitende afspraken gemaakt m.b.t. visies over opvoeden, behandelen en gezond gedrag			
6	Per 1-8-2007 is er voor elke jeugdige inwoner van de gemeente Bergen een hulpaanbod voorhanden			
7	Op 1-8-2007 is er een ZAT organisatiestructuur 0-12 jaar opgezet	Voor 1-1-2008 instemming participerende instellingen binnen ZAT zodat het operationeel kan worden		
8	Voor 1-1-2007 afstemming mogelijkheden lokale gegevens in EKD. Mogelijkheden voor 1-8-2007 afstemmen met lokale instellingen. Voor 1-1-2007 inventarisatie huidige informatieoverdrachten	Voor 1-1-2008 is er een uniform schriftelijk overdrachtsformulier		
9		Voor 1-1-2008 is er een actuele digitale sociale kaart		
10		Voor 1-1-2008 is er een machtiging/overeenkomst ouders-instellingen bij interventie. Na 1-1-2008 praktische uitvoering		
11			Op 1-1-2009 is er een zorg-/leerloket met loketmakelaar	

Clustering 3 Ruimte voor de jeugd (projectnummer 13,14, 15, 16 en 18)

Volgnr project	2007	2008	2009	2010
13			Op 1-1-2009 naar behoefte in elk dorp een huiskamer	
14		Voor 1-1-2008 in bergen een eigen buitenplek		

Volgnr project	2007	2008	2009	2010
15		Voor 1-6-2008 na behoefteonderzoek jeugdaccommodaties in Bergen		Voor 1-1-2010 na behoefteond. jeugdacc. in overige kernen
16	Voor 1-4-2007 behoefte huiskamer 12-15 en 15-18 in kerkdorpen in beeld gebracht. <u>Algemeen:</u> In Well en S'gewald in mfc mogelijkheid tot jeugdruimte onderzoeken. <u>Algemeen:</u> Faciliteren jeugdruimte in bestaande gemeenschapshuizen na aangetoonde behoefte	Per 1-1-2008 in elk dorp een buitenlocatie waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten		
18	Voor 1-1-2007 werven groep meedenkende en meewerkende jongeren. Voor 1-4-2007 behoefte huiskamerprojecten in beeld Voor 1-4-2007 behoefte disco etc afgerond.			

Clustering 4 Jeugd 16+ (projectnummer 11 en 12)

Volgnr project	2007	2008	2009	2010
11			Op 1-1-2009 naar behoefte in elk dorp een huiskamer	
12		Voor 1-1-2008 in Bergen een eigen buitenplek		

Voor de financiële kader verwijzen wij u naar het volgende hoofdstuk.

6. Financieel kader

6 a. Het huidige beleid

Binnen de gemeentelijke begroting zijn in met name de programmabegrotingen 5 (onderwijs en kinderopvang, na 1-8-2006 onderwijs en jeugd) 6 (sport en cultuur) en 7 (sociaal maatschappelijk gezond) bedragen opgenomen ter uitvoering van het bestaand IOJB (huidig beleid). In hoofdstuk 4 van deze nota hebben wij een overzicht gegeven van de bestaande activiteiten binnen dit huidige beleid 'gerangschikt' naar de kaders preventie, afstemming, perspectief, accommodaties en participatie. Uit de bijeenkomsten met het veld blijkt dat het huidige beleid nog steeds een belangrijke functie heeft; er is derhalve ook geen enkele reden te noemen om hier wijzigingen in aan te brengen of onderdelen te laten vervallen, dus continuering van het huidige beleid.

6.b. Nieuwe speerpunten

In hoofdstuk 5 van deze nota is een lokaal kader gegeven voor nieuwe (soms aanvullende) speerpunten binnen het geïntegreerde terrein van onderwijs- en jeugdbeleid. Bij de oplossingsrichtingen van deze speerpunten komt naar voren dat de gemeente niet bij alles een facilitator of initiatiefnemer hoeft te zijn. Daar waar sprake is van een horizontale (wederzijdse) verantwoordelijkheid zullen door de participerende instellingen afspraken gemaakt moeten worden over de wederzijdse inzet van middelen (financiën en menskracht). Als voorbeeld van een wederzijdse verantwoordelijkheid noemen we de formatieve bezetting van het ZAT-team en wellicht een financiële inzet van het ZAT-loket. In enkele gevallen is er sprake van een verticale verantwoordelijkheid, daar waar uitvoering gegeven dient te worden aan wettelijke eisen (b.v. leerplicht en afstemming met RMC's) is het vanzelfsprekend dat de gemeente de financiële middelen hiervoor ter beschikking stelt.

Vanuit het voorgaande kan worden geconcludeerd dat uitvoering van de nieuwe speerpunten IOJB zal moeten plaatsvinden met behulp van gemeentelijke middelen alsmede instellingsmiddelen. De inzet van gemeentelijke middelen kan variëren van hoofdfinancier tot aanvullend financier.

6.c. Overzicht projecten

In het onderstaande schema geven wij u een overzicht per kader van de mogelijke gemeentelijke inzet.

In het overzicht is in de kolom 'onderdeel' een getal met 3 cijfers opgenomen; het laatste cijfer geeft de prioriteit aan die de werkgroepen er aan hebben gegeven

De kolom gemeentelijke middelen geeft een raming van de kosten met daarbij aangegeven of het hier om een structurele of incidentele gaat. Alle opgenomen kosten zijn nieuwe exploitatielasten.

Daar waar sprake is van een wederzijdse verantwoordelijkheid wordt dit in de kolom instellingsmiddelen aangegeven met een kruisje. Een nadere invulling kan pas plaatsvinden na de 'maatschappelijke inkoop'³ waarbij afspraken worden gemaakt over de uitvoering, financiering, verantwoording etc. tussen de instellingen en de gemeente. Dit kan worden vormgegeven in een te ondertekenen convenant tussen alle betrokkenen.

In de kolom V.N.G wordt aangegeven of het onderdeel valt onder een wettelijke **Verplichting**, het **Noodzakelijk** is of dat het **Gewenst** is⁴. In z'n algemeenheid kan aangegeven worden dat veel zaken voortvloeien uit de wet op de jeugdzorg waarvoor de gemeente verantwoordelijk is (items, signaleren, informeren, toegankelijkheid, zorgcoördinatie en lichtpedagogische hulp) en de Wet op het Onderwijsachterstandenbeleid. In de genoemde wetgeving staat niet aangegeven HOE de gemeente dit moet doen. In het IOJB is in samenspraak met (interactief) het veld invulling gegeven op welke wijze het hoe, lokaal kan worden ingevuld.

In de kolom Middelen wordt de gemeentelijke 'financieringsbron' aangegeven (gemeentefonds, specifieke uitkering, mogelijke subsidiëring).

De nadere financiële invulling wordt meegenomen in de gemeentelijke meerjarenbegroting 2007 en verder.

³ De nieuwe (aanvullende) speerpunten zoals verwoord in hoofdstuk 5 zullen ter offerring worden voorgelegd aan enkele maatschappelijke instellingen. Na het uitbrengen van deze offertes is er zicht op de kosten en kan er na goedkeuring door de gemeenteraad maatschappelijk worden ingekocht.

⁴ **Verplicht:** beleidswensen die een gevolg zijn van wettelijk beleid.

Noodzakelijk: beleidswensen die niet verplicht zijn doch waarvan wij de mening zijn toegedaan dat dit een zodanig politiek-bestuurlijke relevantie heeft dat dit beleid noodzakelijk is voor de gemeenschap. Hieronder wordt ook (verdere) uitvoering van bestaande beleid begrepen.

Gewenst: de beleidswensen die niet onder de hiervoor genoemde categorieën vallen.

Het overzicht

<i>Onderdeel</i>	<i>Gemeentelijke middelen</i>	<i>Instellings middelen</i>	<i>V,N of G,</i>	<i>Middelen</i>
5.1.1 Onderwijsachterstandenbeleid	€ 30.000,-- structureel en € 33.271 incidenteel	X	Verplicht en nood- zakelijke aanvulling	Specifieke uitkering
5.1.2 Produktboek opvoedhulp voor iedereen	€ 12.600,-- structureel	X	Verplicht	Gemeente fonds
5.1.3 Scholen medewerkers ter motivering ouders	€ 2.500,-- incidenteel	X	Verplicht	Gemeente fonds
5.1.4 Afstemmen vraag en aanbod beleid	Kosten in 5.2.1		Verplicht	Gemeente fonds
5.1.5 Opheffen van verschillen in visie en denkwijzen	€ 4.000,-- structureel t.b.v. de oudercursus- sen	X	Verplichte verantw. gemeente en instel.	Gemeente fonds
5.1.6 Maken van grensoverschrijdende afspraken in hulpverlening	Kosten in 5.2.1			
5.2.1 Zat 0-12 jaar en 13+	Zorgloket/jeugdmake- laar 1 fte: € 50.000,-- structureel Administratieve onderst 0,5 fte: € 20.000,-- structureel	X	Verplich- te invulling en verantw. Instel.	Gemeente fonds, mogelijk subsidie.
5.2.2 Overdracht gegevens 0- 23 jarigen	Onderzoekskosten € 5.000,-- incidenteel	X	Verplicht en taak JGZ	Gemeente fonds
5.2.3 Sociale kaart	Formatieve kosten in 5.1.2 Materiële kosten € 2.500,-- structureel		Verplicht	Gemeente fonds
5.2.4 Verantwoordelijkheid van zorg	Kosten in 5.2.1		Verplicht	Gemeente fonds
5.3.1 Zicht op 16+	Kosten in 5.2.1		Zie 5.2.1	+ RMC
5.3.2 Toegeleiding/startkwalificatie/ werk	€ 10.000,-- structureel	X	Verplicht	Gemeen- tefonds
5.4.1 Realisatie huiskamerprojecten	€ 7.000,-- incidenteel en € 70.500,-- structureel		Noodza- kelijk	
5.4.2 Hangplek Bergen	€ 2.000,-- incidenteel		Noodza- kelijk	
5.4.3 Jeugdaccommodaties in dorpen	p.m. meenemen in ontwikkeling MFC's of koppeling aan huidige gemeenschapshuizen.		Noodza- kelijk	
5.5.1 Jongerenaccommodaties	Kosten in 5.4.3		Noodza- kelijk	
5.5.2 Veiligheid	In reguliere uren		Noodza- kelijk	
5.5.3 Vrijtijdsbesteding	Werkbudget € 5000,-- structureel		Noodza- kelijk	
5.5.4 Meedenken en meedoen	Werkbudget € 5000,-- structureel		Zeer gewenst	

T.a.v. 5.2.1: De provincie Limburg stelt geld ter beschikking voor de 7 regio's voor aansluiting jeugdbeleid en jeugdzorg (2005/2006 met zicht op structurele voortzetting). ZAT loket/jeugdmakelaar past binnen de ontwikkelingen over gezinscentra (uitspraak staatssecr. Ross) en ontwikkelingen dat BJZ een gemeentelijke verantwoordelijkheid zal worden.

T.a.v. 5.1.2 en 5.1.3: Iedere gemeente ontvangt jaarlijks €50 per nieuwgeboren kind (voor Bergen is dat circa 7500). Motie Verhagen, Regeling specifieke uitkering JGZ, Staatscourant 24-11-2005

T.a.v. 5.4.3: Voor jeugdaccommodaties in de dorpen is er wellicht een mogelijkheid tot fondswerving

T.a.v. 5.1.1. en 5.2.1. Impuls Huisvesting Brede Scholen

Voor 2006 en 2007 is door het Rijk 36 miljoen uitgetrokken voor de huisvesting van brede scholen.

In praktijk blijkt namelijk dat de huisvesting van brede scholen vaak nog niet geschikt is voor het multifunctionele gebruik dat past bij de doelstellingen van de brede school. Met behulp van deze middelen wordt een gerichte aanpassing van de huisvesting mogelijk gemaakt zodat deze beter aansluit bij de samenwerking die de partners beogen. Gelijktijdig is er vanuit VWS (door de motie Verhagen) 10 miljoen beschikbaar gesteld als een kwaliteitsimpuls in sportaccommodaties rond scholen en buurten. Deze impuls heeft betrekking op het meer multifunctioneel maken van sportaccommodaties. Deze aanpassing kan betrekking hebben op het onderwijs en buitenschoolse opvang, maar ook op de relatie met de wijk of de buurt.

Besloten is, om deze twee financiële regelingen (van resp. 36 en 10 miljoen) met elkaar te koppelen in de 'Impuls aanpassing brede scholen en sportaccommodaties' die binnenkort wordt gepubliceerd

Algemeen: De in deze nota beschreven projecten passen grotendeels binnen de nieuwe landelijke ontwikkelingen zoals b.v. de operatie Jong en de W.M.O alsook binnen het provinciaal kader (Jong zijn in Limburg). Wellicht dat dit integraal opgezette plan nog voor overige subsidievormen in aanmerking komt.

Communicatie: In het overzicht is dit onderdeel niet opgenomen. Het is echter van belang dat er tussen, over en door de kaders heen gecommuniceerd wordt, waarbij een belangrijk onderdeel blijft het elkaar informeren (kan b.v. d.m.v. een elektronische nieuwsbrief). De uitvoering hiervan zal eveneens kosten met zich meebrengen.

6.d. Het financieel kader na clustering van de projecten (nieuw beleid)

In het onderstaande overzicht wordt het financieel kader ingevuld naar de gevormde clusters van projecten. In de kolom met jaartallen is een geraamd bedrag opgenomen welke nodig is om de doelstellingen van de verschillende clusters te bereiken. Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van het overzicht zoals opgenomen onder 5.e. (blz 21 t/m 23 van deze nota) waarin de doelstellingen geplaatst zijn naar het jaar waarop e.e.a. bereikt dient te zijn. Het is mogelijk dat de bedragen in het verdere verloop van de budgetcyclus hier en daar aangepast moeten worden.

In de een na laatste kolom is aangegeven of het gaat om verplicht, noodzakelijk of gewenst beleid. Voor een uitleg hieromtrent zie de voetnoot 4 op blz 24. In sommige onderdelen van de clustering is het moeilijk aan te geven of iets valt onder verplicht en/of noodzakelijk, vaak is het één verbonden met het ander (noodzakelijk om het verplichte beleid uit te voeren). In de laatste kolom (instellingsmiddelen) geven we d.m.v. een kruisje aan of voor dit cluster aanvullende financiële middelen vanuit de participerende instellingen ingezet zullen worden. Dit gelet op de doelstellingen die de verschillende instellingen vanuit hun eigen werkzaamheden dienen na te streven.

Cluster	2007	2008	2009	2010	V, N, G	Inst. Mid.
Ontwikkelen van een 'loket' functie waarbinnen diverse werkzaamheden, taken neergelegd kunnen worden. Huisvesting zorgloket.	70.000 5.000 5.000	89.100 5.000	89.100 5.000	89.100 5.000	V (vrijwel alle projecten binnen dit cluster)	X
Onderwijsachterstandenbeleid	30.000 26.326	30.000 6.945	30.000	30.000	V en klein deel N	X
Ruimte voor de jeugd	5.000 9.000	75.500	75.500	75.500	N	
Zicht op jeugd 16+ en bieden van toekomstperspectief	10.000	10.000	10.000	10.000	V	
Deskundigheidsbevordering van hulpverleners die werken voor kinderen en jongeren en hun ouders	2.500				V	X
Actief burgerschap (o.a. meedenken en meepraten over gemeentelijk beleid)	5.000	5.000	5.000	5.000	N	
Veiligheid (verkeersveiligheid en sociale veiligheid)	p.m	p.m	p.m	p.m	N	
Communicatie (in gesprek blijven met instellingen en jongeren)	5.000	5.000	5.000	5.000	N om V goed uit te voeren, m.n. in cluster loket functie	
Totaal: Structureel Incidenteel	130.000 42.826	219.600 6.945	219.600 -	219.600 -		

p.m dient nader ingevuld te worden

7. Van nota naar uitvoering

Het beleid staat in de steigers. Dat betekent dat we aan de slag kunnen.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke manier we dit beleid de komende jaren willen gaan uitvoeren.

Allereerst het maatschappelijk aanbesteden, waarmee een instelling gecontracteerd wordt om het beleid uit te voeren. Daarna hoe we de komende jaren de vinger aan de pols houden ten aanzien van de uitvoering en over hoe en naar wie verantwoording wordt afgelegd over de ingezette middelen. Deze verantwoording kan gebruikt worden naar het management van de instelling, maar ook naar de gemeenteraad die de controle op de door de gemeente ingezette middelen uitvoert.

Dit beleid is interactief, dus samen met de instellingen die voor en met jongeren in onze gemeente werken tot stand gekomen. We willen de komende vier jaar in contact blijven met deze instellingen, dus wordt aangegeven hoe uitvoering gegeven wordt aan de communicatie. Er is een planning opgenomen over de besluitvorming van deze nota.

Na de startbijeenkomst op 16 januari en de jongerenbijeenkomst op 22 februari, zijn werkgroepen met de verschillende uitkomsten van de bijeenkomsten aan de slag gegaan. Volgens een vooraf vastgestelde format hebben de werkgroepen op eenzelfde manier de problematiek omschreven, hier oplossingen bij gezet en dit omgezet in een doelstelling. De resultaten van de werkgroepen zijn opgenomen in hoofdstuk 5. De conceptnota zal binnenkort nogmaals aan de instelling en aan een afvaardiging van de jongeren worden voorgelegd. Op 24 april wordt dit concept met de hierboven genoemde groep besproken en vervolgens in de politieke besluitvorming gebracht.

7.a. Bouwstenen, voorjaarsnota

In hoofdstuk 5 van deze nota zijn de gesignaleerde problemen en opmerkingen omgezet naar SMART doelstellingen. Dit betekent dat de doelstellingen specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden zijn weergegeven. Tevens is waar mogelijk een raming gemaakt van de kosten.

De raad zal op basis van deze nota een besluit nemen over de middelen die zij de komende jaren hiervoor beschikbaar wil stellen. Dit zal gebeuren in de voorjaarsnota.

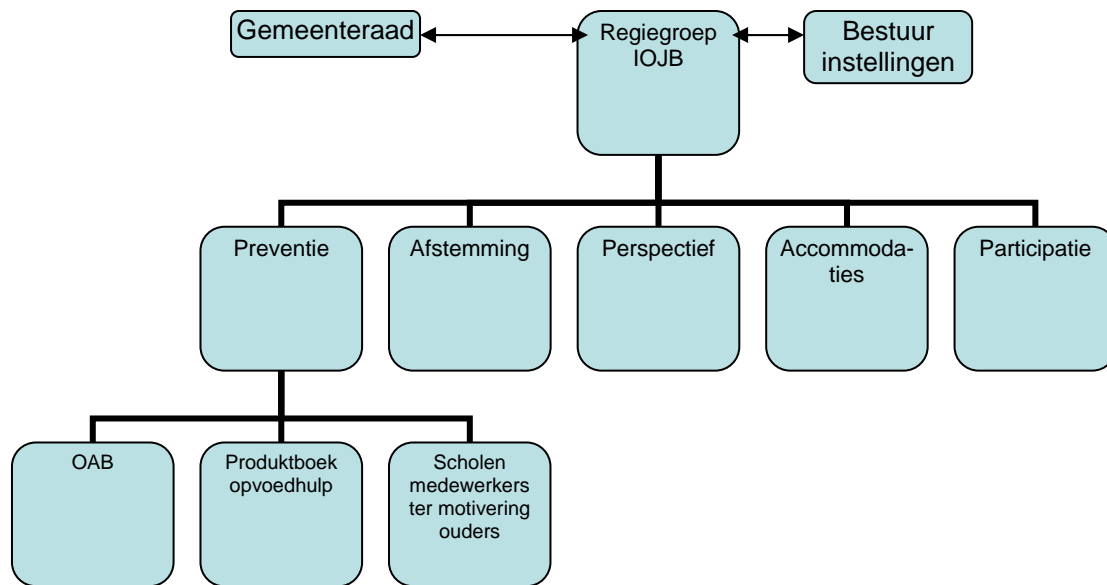
De medewerkers van de afdeling welzijn gaan de in hoofdstuk 5 genoemde doelstellingen vertalen in opdrachten aan instellingen (bouwstenen). Deze bouwstenen zullen aan de door de werkgroepen genoemde instanties worden voorgelegd, met het verzoek of men bereid is een offerte uit te brengen ten aanzien van de uitvoering van deze opdrachten. Hierna zijn de exacte kosten en plan van aanpak bekend. Voor zover deze passen binnen de door de raad in de voorjaarsnota beschikbaar gestelde budgetten zullen de offertes verwerkt worden in de gemeentebegroting welke in november 2006 door de raad wordt vastgesteld. De opdracht zal dan per 1 januari 2007 aan de gekozen instelling worden gegund.

7.b. Organisatiestructuur

In het onderstaande overzicht wordt in een organogram de organisatiestructuur van het IOJB weergegeven. De organisatiestructuur geeft:

- een overzicht waarbinnen te werken
- een werkverdeling en specialisaties aan
- een bepaalde 'hiërarchie' (bevoegdheden, besluitvorming) aan
- de afstemming van taken weer (coördinatie) en vormt een belangrijke basis voor de
- communicatiestructuur

Organisatiestructuur Integraal Onderwijs- en Jeugdbeleidsplan (IOJB) gemeente Bergen

Elk kader wordt uitgewerkt in een of meerdere bouwstenen/projecten, de activiteitengroepen. In de bovenstaande organisatiestructuur is enkel en alleen het kader preventie gedeeltelijk uitgewerkt met bouwstenen/projecten.

Bestuurders instellingen en gemeenten

- besluitvorming IOJB plan
- zorgdragen voor faciliteiten (budget) en uitvoeringsmogelijkheden (tijd)
- sturing en bewaking van de voortgang op hoofdlijnen.
- het toetsen van de rapportage gemaakt door de regiegroep IOJB op o.a. behaalde doelstellingen, uitvoering en budget

Samenstelling regiegroep IOJB

- van alle bouwstenen (projecten) één persoon (waar maatschappelijk wordt ingekocht) of van alle participerende instellingen één persoon (voorkeur voor eerstgenoemde)
- voorzitter regiegroep wethouder onderwijs/jeugd, ambtelijke ondersteuning gemeentebesturen onderwijs, leerplicht en onderwijs
- de regiegroep kan op afroep gebruik maken van adviseurs uit diverse ondersteunende instellingen.
- de regiegroep legt verantwoording af aan de bestuurders instellingen en gemeente

Taken regiegroep IOJB

- bewaken van de uitgangspunten en doelstellingen van het IOJB.
- sturing en bewaking van de voortgang op hoofdlijnen.
- het beheren van het budget
- het vaststellen van de jaarlijkse begroting (wat gaan we doen, wat willen we bereiken en wat mag het kosten)
- het vaststellen van de verantwoording (wat hebben we gedaan, hoe hebben we de resultaten gemeten, wat heeft het gekost)
- het toetsen van de uitgaven.
- het zorgdragen voor de rapportage aan de instellingen en de gemeenteraad.
- beleidsvoorbereiding.
- het voorstellen en bewaken van overeenkomsten.
- beleidsuitvoerende ondersteuning bieden.
- het stimuleren van integrale aanpak en samenwerkingsverbanden.

Samenstelling Activiteitengroepen

- voorzitter: waar maatschappelijk wordt ingekocht
- afgevaardigde participerende instellingen

Taken activiteitengroep

- opstellen begroting (wat gaan we doen, wat willen we bereiken en wat mag het kosten)
- opstellen verantwoording (rechtmatig en doelmatig, wat hebben we gedaan, hoe hebben we de resultaten gemeten, wat heeft het gekost)
- verantwoordelijk voor de uitvoering

Algemene werkwijze

De werkgroepen IOJB (waaronder OAB/VVE) formuleren o.g.v. een probleemanalyse doelstellingen per project en geven aan waar de mogelijke oplossingen maatschappelijk ingekocht kunnen worden. Er volgt een offerteaanvraag waarbij rekening wordt gehouden met de kosten die de participerende instelling hiervoor 'extra' moeten maken.

Na gunning: instelling waar is ingekocht, draagt zorg voor 'netwerk' binnen project, maakt i.s.m. die instellingen een conceptbegroting, (voor 1 mei) draagt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en stelt jaarlijks voor 1 september een concept verantwoording op.

Voor begroting en verantwoording zullen formats worden gemaakt om enige gelijkheid te verkrijgen). IOJB regiegroep komt 2x per jaar samen nl. half juni (hoofdthema begroting vaststellen) en half oktober (vnl. vaststellen verantwoording).

7.c. Communicatiestructuur.

Er is behoefte aan een structuur die o.a. voorziet in:

- het stroomlijnen van informatie (stand van zaken projecten aan participerende instellingen maar ook aan derden),
- de communicatie tussen de kaders en beleidsterreinen van het IOJB en
- de communicatie tussen bestuurders, de regiegroep IOJB en de activiteitengroepen

Het hiervoor genoemde, met name de eerste 2 onderdelen, kan vorm worden gegeven door gebruikmaking van een webpagina, nieuwsbrieven of het organiseren van een jaarlijkse 'infomarkt' voor participerende instellingen. Gelet op bereikbaarheid, verspreidingsmogelijkheden en kosten is het het beste te kiezen voor een elektronische nieuwsbrief met vaste onderwerpen.

Een communicatieplan dient o.i. opgezet te worden met de participanten binnen het IOJB. Dit onderwerp zal derhalve op de afstemmingsbijeenkomst op 24 april ter sprake worden gebracht. Vanuit deze input zal de communicatiestructuur IOJB worden opgesteld.

7.d. Planning

<i>Datum/tijd</i>	<i>Actie</i>
24 april	afstemming concept nota met instellingen
9 mei	concept nota IOJB in college
6 juni	concept nota commissie
27 juni	besluitvorming gemeenteraad
Juli t/m half september	offertes voor maatschappelijke inkoop, eventueel subsidieaanvragen
19 september	financiële uitwerking in college
17 oktober	financiële uitwerking in commissie
7 november	besluitvorming financiën gemeenteraad
November	beschikkingen, opstellen werkschema's, afspraken
2007	uitvoering

7.e. Evaluatie en verantwoording

Vanuit de activiteitengroepen zal verantwoording afgelegd dienen te worden omtrent de uitgevoerde activiteiten. Het betreft hier een verantwoordelijkheid omtrent:

- het informeren/ter sprake brengen
- het uitleggen/verklaren
- het rekenschap afleggen m.n. de financiële besteding en
- de beleidsverantwoording (incl de behaalde resultaten).

De verantwoording kan omschreven worden binnen een drietal onderwerpen nl:

- wat hebben we gedaan
- wat heeft het gekost en
- wat hebben we bereikt en hoe hebben we dat gemeten.

We gaan te werk volgens het principe: plan, do, check, act. Dit betekent dat we jaarlijks een verantwoording vragen over de stand van zaken van de uitvoering van de projecten. Zijn we op de goede weg, zo nee dan is bijsturing gewenst. Is een en ander haalbaar, zo niet dan dient de planning bijgesteld te worden. Daarbij wordt ook bekeken of de beoogde resultaten gehaald zijn of dit eventueel bijstelling behoeft. Deze evaluatie kan jaarlijks een onderwerp zijn tijdens de te organiseren expertmeetings.

Onderdeel 7.b. van deze nota laat zien hoe we de verantwoording hebben opgenomen in de organisatiestructuur van het IOJB.

Bijlage 1

In deze bijlage worden de opbrengsten van de werkgroepen weergegeven.

De opbrengsten zijn 'kadersgewijs' ingevuld. Op elke bladzijde treft u aan de bovenzijde eenzelfde format aan waarin het kader is ingevuld, het onderdeel, de naam van het project en een verwijzing naar het programma van de gemeente Bergen.

De kaders die zijn uitgewerkt:

1. Preventie
2. Afstemming
3. Perspectief
4. Accommodaties
5. Participatie

Achter het onderdeel staan getallen. Het eerste cijfer verwijst naar het hoofdstuk (5), het tweede cijfer verwijst naar het kader en het derde cijfer verwijst naar het projectnummer. Dit nummer is geplaatst naar volgorde van prioriteiten die de werkgroepen daaraan hebben gegeven.

De samenstelling van de verschillende werkgroepen:

Werkgroep preventie

Henk Verstappen (GGZ verslavingspreventie)
Marjo Raijmakers (Synthese, algemeen maatschappelijk werkster)
Dorie Rikken (Zorggroep Noord-Limburg JGZ)
Miranda van Duijnhoven (gemeente Bergen afdeling Welzijn)

Werkgroep afstemming

Miriam Beelen (JGZ groep-consultatiebureau)
Tsjebbe de Jong (BCO-onderwijsadvies)
Mieke Koppers (OBD De Klimop)
Piet Roelofs (Stg. Kath. BaO. Gemeente Bergen)
Mariet Relouw (Synthese, algemeen maatschappelijk werkster)
Miranda van Duijnhoven (gemeente Bergen afdeling Welzijn)
Hans Scholtz (gemeente Bergen afdeling Welzijn)

Werkgroep Perspectief

Paul Roemer (Hezelandcollege leerlingbegeleider)
Mart Willems (Locatie manager Synthese unit Bergen)
Hanneke Vermeulen (gemeente Bergen, cluster sociale zaken)
Kirsten Aerts (gemeente Bergen, leerplichtambtenaar afdeling Welzijn)
Hans Scholtz (gemeente Bergen afdeling Welzijn)

Werkgroep Accommodaties

Tanja Cuppen (Synthese, jongerenwerkster)
Mark Rijniers (gemeente Bergen ambtenaar leefbaarheid)
Kirsten Aerts (gemeente Bergen, leerplichtambtenaar afdeling Welzijn)

Werkgroep Participatie

Uitwerking van de opbrengsten uit de jongerenbijeenkomst van 22 februari 2006 door Miranda van Duijnhoven gemeente Bergen afd. Welzijn.

Kader:	Preventie
Onderdeel:	5.1.1
Project:	Onderwijsachterstandenbeleid
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Ongeveer 20% van de kinderen 0-6 jaar hebben aan het begin van de basisschoolperiode een achterstand, c.q. een taal- en ontwikkelingsachterstand waardoor hun ontwikkelingskansen niet optimaal zijn.

Beschrijving project

In het onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010 zijn 2 speerpunten te onderscheiden, nl:

1. Voor en vroegschoolse educatie (VVE) en
2. Versterking taalbeleid 0-12

Ad 1: in een doorgaande lijn psz-bao wordt in Bergen en Siebengewald (noodzaak o.g.v. een lokale analyse) gewerkt met een versterkend educatief programma en kan door inzet van extra formatie meer effectieve tijd aan zorgleerlingen worden besteed.

Ad 2: Ter versterking van het taalbeleid worden projecten uitgevoerd welke vallen binnen de taalactivering, taalstimulering en leesbevordering. Hierbij wordt ook gedacht aan de ouderbetrokkenheid.

Doelstelling

VVE

1. Voor 1-9-2006 is een omschrijving doelgroepleerlingen 0-6 jaar binnen 'n éénduidige hanteerbare systematiek opgesteld welke door alle participerende instellingen binnen VVE (CB-PSZ-BaO) wordt onderschreven.
2. CB en PSZ komen voor 1-10-2006 met een concept voorstel uitwerking ouderbetrokkenheid.
3. Voor 1-1-2007 heeft een nog te formeren werkgroep 'n criterialijst monitoring ontwikkeld waarbij aandacht is voor de kwantitatieve meting (bereik 70% van de doelgroepleerlingen zoals het rijk voorschrijft) en de kwalitatieve meting (het te bereiken optimale resultaat dient te liggen op de lijn dat leerlingen zonder achterstand het basisonderwijs kunnen instromen).
4. Eind december 2007 is het scholingstraject (Startblokken/Basisontwikkeling) VVE voor peuterspeelzaal en basisschool in Wellerlooi afgerond.

Taalbeleid

Moet door de werkgroep OAB (OnderwijsAchterstandenBeleid) nog worden geformuleerd.

Financiën

Het voorgaande is deels een vervolg op het onderwijsachterstandenbeleid 2006-2010. Hiervoor zijn er al voor VVE en het taalbeleid structureel middelen in de gemeentelijke begroting opgenomen.

Door een noodzakelijke intensivering van VVE en taalbeleid zullen er extra structurele gemeentelijke middelen noodzakelijk zijn. Een eerste indicatie geeft een bedrag van ongeveer € 30.000,- vanaf 2007.

De samenwerkende instellingen (CB-PSZ-SSK-BaO) bekostigen voor een deel de uitvoering door inzet van formatie en middelen uit (na)scholing en onderwijsbegeleiding

Opmerking(en)

Dit onderdeel is (en wordt nog verder) uitgewerkt door een aparte werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van het consultatiebureau, de peuterspeelzaal, de bibliotheek, de kinderopvang, het basisonderwijs en de gemeente waarbij gebruik is gemaakt van de kennis en kunde van BCO-onderwijsadvies.

Kader:	Preventie
Onderdeel:	5.1.2
Project:	Opvoedhulp voor iedereen
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Er is onvoldoende kennis bij ouders en instellingen (hieronder verstaan we iedereen die professioneel of vrijwillig met jeugd te maken heeft) over de mogelijkheden van de organisaties die zich bezig houden met opvoedingsondersteuning en hulpverlening.

Beschrijving project

Samenstellen van een productenboek waarin het aanbod van alle instellingen die met of voor jeugd en jongeren in Bergen werken is opgenomen.

Dit boek of een digitale versie ervan is beschikbaar voor alle scholen, instellingen en ouders verzorgers. Er is een aanspreekpunt binnen de school (jongerenloket) waar ouders of opvoeders terecht kunnen met hun vraag en aan de hand van het hierboven genoemde boek de juiste hulp of doorverwijzing krijgen. De loketmedewerker zorgt voor een koppeling zodat de ouder/opvoeder rechtstreeks bij de juiste instantie/persoon terecht komt. Via laagdrempelige media (schoolkrant e.d.) wordt regelmatig melding gemaakt van het bestaan van het loket en productenboek. Verenigingen worden voorgelicht zodat ook zij de weg kennen naar de hulpverlening. Voor alle hulpverlenende instellingen worden (2 keer per jaar) meetings georganiseerd om elkaar beter leren kennen.

Doelstelling

Per 01-01-2008 worden ouders op grond van een (hulp)vraag rechtstreeks toegeleid naar de hulpverlenende instantie die daarvoor toegerust is.

Instellingen die werkzaam zijn met jongeren in de gemeente Bergen zijn vanaf 01-01-2007 op de hoogte van elkaars aanbod en werkwijze.

Financiën

Werkzaamheden: samenstellen en onderhouden van een productenboek, digitaal maken, aanspreekpunt op scholen, twee keer per jaar meeting organiseren.

Schatting 4 uur per week gedurende 45 weken (in het begin samenstellen en nog weinig vragen, later meer vragen en onderhoud) 180 uur x € 70,- op jaarbasis = € 12.600,-

Opmerking(en)

Maatschappelijke inkoop: GGD, Gemeente Bergen.

Productenboek moet aansluiten bij sociale kaart.

Kader:	Preventie
Onderdeel:	5.1.3
Project:	Scholen van medewerkers om ouders te motiveren gebruik te maken van hulpverlening
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Medewerkers van instellingen die met kinderen werken zijn onvoldoende toegerust om in die gevallen waar men problemen signaleert, ouders te motiveren het bestaande aanbod te gaan gebruiken.

Beschrijving project

Het verzorgen van scholing voor werkenden met kinderen op het gebied van het motiveren van ouders om gebruik te gaan maken van het bestaande (hulpverlenings)aanbod.

Doelstelling

Per 01-01-2008 zijn medewerkers van instellingen die met kinderen werken (verzorgen, opvoeden en onderwijzen) geschoold om ouders (met drang) te kunnen doorleiden naar hulpverlenende instanties.

Financiën

Cursus 20 uur + voorbereiden € 2.500,- Loonkosten voor medewerkers waarvoor dit niet in het reguliere opleidingsbudget van de instelling verwerkt kan worden p.m.

Opmerking(en)

Maatschappelijke inkoop: GGZ, Synthese.

Kader:	Preventie
Onderdeel:	5.1.4
Project:	Afstemmen van vraag en aanbod in beleid/ instellen beleidsnetwerk
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Er is onvoldoende zicht op de vraag naar actuele beleidszaken en binnen de instellingen onvoldoende ruimte om snel op een vraag te kunnen inspringen (van aanbod- naar vraaggericht).

Beschrijving project

Er moet een signaleringsoverleg (of beleidsoverleg) zijn wat dient als aanspreekpunt voor de lokale (casuïstiek)netwerken ten aanzien van gesignaleerde trends en behoeften. Dit overleg dient in gesprek te komen en blijven met jongeren, ouders en scholen. Om informatie te verkrijgen kan ook gebruik gemaakt worden van quick-scan, panels en RAR's. Het signaleringsoverleg treedt in overleg met de regiogemeente(n) of instellingen om de vraag door te geleiden.

Doelstelling

Per 01-01-2007 is de vraag van ouders en kinderen ten aanzien van het hulpaanbod schriftelijk in kaart gebracht. Hierop wordt het aanbod door hulpverlenende instellingen afgestemd

Financiën

Kan gerealiseerd worden binnen de bestaande uren van (regio-)gemeenten en instellingen

Opmerking(en)

In OOGO-verband (regio Venray) wordt gewerkt aan een structuur waarbij de afstemming tussen de verschillende overleggen in de regio geregeld wordt en er een beleidsoverleg (gemeenten en hulpverlening/scholen e.d.) komt waar vanuit zaken doorgeleid kunnen worden naar de hiervoor aangewezen instanties.

Dit onderdeel kan gelet op inhoud geïntegreerd worden in 5.2.4.

Kader:	Preventie
Onderdeel:	5.1.5
Project:	Opheffen van verschillen in visie en denkwijzen
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Er is verwarring tussen organisaties die met jeugd werken omdat er verschillende visies en denkwijzen zijn. Door deze verwarring weten ouders ook niet altijd hoe ze met deze verschillen moeten omgaan.

Beschrijving project

Instanties die met jeugd en jongeren werken in de gemeente Bergen onderschrijven een en gezamenlijke visie op preventie en ontwikkelen daar concrete afgeleide speerpunten op. In een expertmeeting kunnen hiervoor afspraken gemaakt worden welke daarna in een convenant verwerkt worden.

Er worden oudercursussen georganiseerd met als doel om ouders de grip op de opvoeding terug te laten krijgen op basis van vooraf gemaakte afspraken.

Doelstelling

Per 01-08-2007 is door de instellingen die werkzaam zijn met jongeren in de gemeente Bergen een convenant gesloten waarin eensluidende afspraken zijn vastgelegd m.b.t. visies over opvoeden, behandelen en gezond gedrag. Vanaf 01-01-2007 wordt er jaarlijks een oudercursus over opvoeden georganiseerd.

Financiën

€ 4.000,- en instellingsgelden.

Opmerking(en)

Maatschappelijke inkoop:
- gemeente is opdrachtgever
- uitvoering synthese, GGD of GGZ

Gelet op inhoud kan dit deel geïntegreerd worden in 5.2.4.

Kader:	Preventie of afstemming
Onderdeel:	5.1.6.
Project:	Maken van grensoverschrijdende afspraken in de hulpverlening
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Verschillende aanbieders doen grensoverstijgend hun werk (12plus).

Beschrijving project

Hulpverlenende instanties maken afspraken over behandelen en handelen in grensoverstijgende situaties in het werkgebied. Deze afspraken worden vastgelegd in het eerder genoemde productenboek, zodat voor iedereen duidelijk is wie aanspreekbaar is in welke gevallen.

Doelstelling

Per 01-08-2007 is er voor elke jeugdige inwoner van de gemeente Bergen een hulpaanbod voorhanden ongeacht de plaats waar deze jongere de school bezoekt. In het te ontwikkelen productenboek ligt vast wie in welke gevallen de hulpverlening verzorgd.

Financiën

Te realiseren binnen de bestaande uren van instellingen. Expertmeeting zie 5.1.2.

Opmerking(en)

Maatschappelijke inkoop: GGD

Gelet op inhoud kan dit geïntegreerd worden in 5.2.4.

Kader:	Afstemming
Onderdeel:	5.2.1
Project:	ZAT 0-12 jaar en 13+
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Er moet een dekkend, doorlopend 'systeem/overleg' komen 0-23 jaar waarin afstemming tussen alle zorgverleners, incl. onderwijs, kan plaatsvinden

Beschrijving project

Het opzetten van een dekkend gemeentebreed Zorg Advies Team 0-12 jaar met een aparte loketfunctie voor o.a. aanmelding beplekpunten overleg, agendering en verslaglegging. Dit loket wordt ook verantwoordelijk voor een 'warme overdracht' naar de ZAT teams 13+ aangezien deze aan de scholen voortgezet onderwijs zijn gekoppeld. Het loket draagt zorg voor een jaarverslag waarin tevens aandacht voor beleidsaspecten vanuit de casuïstiek.

Doelstelling

1. Op 1-8-2007 is er een organisatiestructuur ZAT 0-12 opgezet met daarbij aandacht voor:
 - a. overdracht ZAT's 13+ en terugkoppeling
 - b. loketfunctie (agendering, verslagen, voortgangsbewaking, evaluatierapporten, sluitende overdracht, informatievoorziening, sociale kaart, integreren dossiers etc.)
 - c. integratie huidige netwerken
2. Voor 1-1-2008 instemming van participerende instellingen (convenant, maatschappelijk integreren in instellingsbelang waarbij maatschappelijk belang voor instellingsbelang gaat) waarna het ZAT team 0-12 praktisch kan gaan functioneren

Financiën

Opzet en inzet BCO en BJZ op basis van de provinciale projectsubsidie
 Inzet ZAT overleg door participerende instellingen
 Kosten loket gemeentelijke kosten voor een 'jeugdmakelaar' (te combineren met meer projecten) met administratieve ondersteuning:
 Jeugdmakelaar: 1 fte € 50.000,—
 Adm ondersteuning: 0,5 fte € 20.000,—

Opmerking(en)

Mogelijke maatschappelijke inkoop:
 Opzet structuur wellicht BCO, invulling loket Synthese, onderwijs, BJZ (laatste is misschien teveel op afstand).

Kader:	Afstemming
Onderdeel:	5.2.2
Project:	Overdracht gegevens 0-23 jarigen
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Er is geen éénsluitende overdracht 0-23 jaar. Daar waar deze er wel is, is een warmere overdracht en terugkoppeling soms moeilijk

Beschrijving project

Het ontwikkelen van een overdrachts'vorm' 0-23 jaar waarbij aansluiting gezocht moet worden (onderzoek) of dit middels het Elektronisch KindDossier (EKD, ingaande 1-1-2007) kan plaatsvinden. Bij de overdrachtsvorm dient zoveel mogelijk aangesloten te worden bij de 'overdrachtssystematieken' die er al zijn (b.v. Eduskoop bij de scholen, de leerplichtadministratie van de gemeente). Het EKD is pas in 2029 dekkend. Tot die tijd voor hetgeen niet in het EKD (of iets soortgelijks) wordt opgenomen, dient een papieren overdracht te worden ontwikkeld daar waar nu hiaten zitten. Mogelijk werken met een signaleringssysteem (vlaggetjes) waarbij een instelling een vlaggetje bij een naam plaats als zij een melding hebben die van belang voor een andere hulpverlenende instantie kan zijn (gaat om te weten waar welke info is). Hierbij omzeil je ook voor een groot gedeelte de privacywetgeving, wordt het een gemakkelijk hanteerbaar systeem en is er een 'warme overdracht'.

Doelstelling

1. Voor 1-1-2007 afstemming mogelijkheden 'lokale gegevens' in JGZ Elektronisch KindDossier (mogelijk aansluiting met traject Achilles). Mogelijkheden voor 1-8-2007 afstemmen met 'lokale' instellingen waar een lokaal centraal 'info'systeem uit voortvloeit. Hiertoe dienen afspraken gemaakt te worden over de gegevenslevering, het actueel houden van de gegevens, hoe om te gaan met de privacy regeling' info, actueel houden, verantwoordelijkheid van gegevens, autorisatie etc).

2. Voor 1-1-2007 inventarisatie huidige 'overdrachtssystemen', 'wensen aan overdracht' bij instellingen die met/voor jeugd 0-23 jaar gemeente Bergen werken. Uiterlijk 1-1-2008 is er een 'uniform schriftelijke overdrachtsformulier (lieft aansluiten op EKD systematiek)' met aandacht voor een warme overdracht en terugkoppeling.

Financiën

In eerste instantie onderzoekskosten (o.a. inventarisatie). Na resultaten hiervan opzet overdrachtssystemen met daarbij nadere kostenbepaling.
Kostenindicatie: 10 dagdelen à € 500,--

Opmerking(en)

Mogelijke maatschappelijke inkoop:
JGZ, WSNS (wellicht beperkt tot bepaalde leeftijdsgroep), gemeente (leerplichtadministratie).

Kader:	Afstemming
Onderdeel:	5.2.3
Project:	Sociale kaart 0-23 jaar
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Er is geen algemene lokale sociale kaart waar ouders/kinderen terecht kunnen met een bepaald probleem. Sociale kaart niet begrenzen op gebied (=gemeente) maar naar hulpaanbod. Bij opstellen sociale kaart rekening houden met de aansluiting op het dekkend doorlopend overleg (zie 5.2.1)

Beschrijving project

Het ontwikkelen van een sociale kaart na inventarisatie van de vraag bij instellingen die werken met/voor kinderen in de leeftijd van 0- 23 jaar en ouders (kan via instellingen). De sociale kaart dient steeds actueel te zijn, moet toegankelijk zijn voor eenieder en het moet éénduidig zijn. Bij het ontwikkelen van de sociale kaart dient aangesloten te worden bij hetgeen er al voorhanden is (Synthese, BJZ).

Doelstelling

Uiterlijk 1 januari 2008 is er een actuele digitale sociale kaart voorhanden en worden ouders/instellingen hierover geïnformeerd. Tevens is er een schematische, papieren samenvatting van de sociale kaart (met een verwijzing naar de digitale sociale kaart) voor instellingen en ouders.

Financiën

In de uitwerking combineren met onderdeel 5.1.2 Productenboek opvoedhulp voor iedereen.

Opmerking(en)

Mogelijke maatschappelijke inkoop:
Aansluiting, verdere uitwerking bestaande informatie, dus mogelijke inkoop bij Synthese, JGZ en/of BJZ.

Kader:	Afstemming
Onderdeel:	5.2.4
Project:	Verantwoordelijkheid van zorg
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Het is ouders/kinderen en instellingen vaak onduidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. Bij de vraaggestuurde hulpverlening dienen verantwoordelijkheden en mogelijkheden tussen zorgverlener en ouders/kind afgestemd te worden (duidelijk te zijn).

Ondersteuning e.d. vanuit organisatie is aan grenzen gebonden of gestandaardiseerd. De samenwerking tussen organisaties laat nog soms te wensen over. Ook wordt (door de gemeente) niet altijd het gehele pakket afgenomen (b.v. geen Homestart meer). Zo komt het voor dat de gewenste zorg niet voorhanden of leverbaar is door gebrek aan (financiële) middelen of gebrek aan flexibiliteit.

Beschrijving project

Vanuit het ZAT loket (zie 5.2.1) of een op te zetten kind-/gezinscentrum (kan met uitbreiding ook door het ZAT loket worden ingevuld) dient informatie verstrekt te worden aan ouders/instellingen (is ook preventie, m.n. ouderbetrokkenheid) welke verantwoordelijkheid waar ligt. Het loket/centrum kent een 'probleemmakelaar' die de zorg afstemt op de individuele behoefte (indien dit noodzakelijk is), kijkend en luisterend naar het kind en de ouders. Daarnaast is er een algemeen aanbod voor iedereen.

Doelstelling

Voor 1-1-2008 zal bij 'interventie' een 'machtiging'/overeenkomst' ouders/instellingen zijn ontwikkeld welke na 1-1-2008 praktisch wordt ingevoerd. Over elk kalender-/schooljaar (nader te bepalen) wordt een evaluatie gemaakt (o.a. voor beleidsinformatie en eventueel bijstellen).

Aandacht in machtiging/overeenkomst voor:

- motivatie
- drang/dwang
- privacy
- terugkoppeling
- verantwoordelijkheden.

Financiën

Gemeentelijke kosten zijn opgenomen in onderdeel 5.2.1
Deels bekostiging vanuit de eigen middelen instellingen.

Opmerking(en)

Mogelijke maatschappelijke inkoop:
BCO-onderwijsadvies, invulling loket Synthese, onderwijs, BJZ (laatste is misschien teveel op afstand).

Kader:	Perspectief
Onderdeel:	5.3.1
Project:	Zicht op 16+
Programma Gemeente Bergen:	Programma 5 Onderwijs en jeugd

Probleem

Geen (inhoudelijk) zicht 16+ vanwege de verschillende uitleg begrip privacy, het niet functioneren van de RMC en het ontbreken van afstemming op beleidsgebied tussen sociale zaken en welzijn op het gebied van voortijdig schoolverlaters.

Beschrijving project

Om zicht te krijgen op de 16+ dient de 'barrière' privacy doorbroken te worden, er dient derhalve eenduidige info te komen over de privacy naar alle betrokkenen (belang kind gaat voor). Ontwikkelen van een meldpunt/zorgloket/gezinscentrum (spin in het web, 'makelaarsfunctie') dat voor alle instellingen die werken met/voor kinderen in de leeftijd van 0-23 jaar en ouders bereikbaar is (Specifieke doelgroep: voortijdig schoolverlaters en degene die dreigen de school voortijdig te verlaten). Hiervoor is een convenant/afsprakenkader noodzakelijk tussen instellingen en zal eenduidige informatie over het loket verstrekt moeten worden aan degene die 'signaleren'.

Doelstelling

Op 1-1-2009 hebben wij een zorg-/leerloket (meldpunt) waarbij alle instellingen die bij een leerling/kind van 0-23 jaar betrokken zijn hun zorgen melden (dus ook voortijdig schoolverlaters of leerlingen die dreigen voortijdig de school te verlaten) en waarbij de 'loketmakelaar' probleem en oplossing koppelt (regievoering van de individuele leerling). Terugkoppeling is van groot belang.

Financiën

Nader in te vullen.

Opmerking(en)

Mogelijke maatschappelijke inkoop:
Synthese (wel rekening houden met aanbestedingsbeleid gemeente Bergen, dus een offerteaanvraag dient bij meerdere 'instellingen' neergelegd te worden). Wellicht te combineren met ZAT loket (5.2.1), sociale kaart (5.2.3) en verantwoordelijkheid van zorg (5.2.4).

Kader:	Perspectief
Onderdeel:	5.3.2
Project:	Toegeleiding startkwalificatie/werk
Programma Gemeente Bergen:	Programma 7 Sociaal, maatschappelijk en gezond

Probleem

Het ontbreken van passende instrumenten om leerlingen naar een startkwalificatie/werk te begeleiden.

De bedoelde instrumenten:

- scholing (mogelijkheden naar vraag en op maat)
- opvang, sociale kaart (kennis wat er is en wat er ontbreekt)
- 'time-out project'
- aanbod arbeid in deze regio
- trajectbegeleiding vanuit sociale zaken (b.v. Intos met Work First)
- BJZ gaat maar tot 18 jaar

Beschrijving project

Oplossingsrichting moet gezocht worden in het vervaardigen van een sociale kaart waarbij tevens gezorgd moet worden voor het up-to-date houden van deze sociale kaart. Deze sociale kaart dient voor alle relevante partijen beschikbaar te zijn (koppeling met 5.2.3)

Er dient een integrale aanpak te komen van partijen die in deze gemeente (regio?) met bedoelde jongeren werken c.q. in aanraking komen. Hierbij moeten we ons m.n. richten op de ROC's 16+ (Gilde opleidingen Venlo, Ter AA in Helmond, ROC Nijmegen/Maasvallei en de Leigraaf Veghel)

Er dient(en) een instrument(en) ontwikkelt c.q. verbeterd (bv. Time-out project) worden om jongeren die dreigen uit te vallen beter te helpen.

Doelstelling

1. Voor 1-1-2008 is er een up-to-date sociale kaart die voor alle relevante partijen beschikbaar is en die continu wordt geactualiseerd
2. Partijen die met bedoelde jongeren werken, gaan over tot het opstellen en tekenen van een convenant (uiterlijk medio 2008) waarbij men zich verplicht elkaar relevante informatie te verschaffen met als doel de uitval van jongeren (met aantal of percentage noemen) te beperken.
3. Voor 1-1-2007 is er een inventarisatie opgesteld van de mogelijke 'time-out trajecten' voor leerlingen uit de gemeente Bergen. Uit de genoemde inventarisatie en de vraag vanuit scholen/zorginstellingen wordt voor 1-4-2007 een voorstel opgesteld voor de opzet/aansluiting 'time-out traject' welke 1-1-2008 operationeel/functioneel dient te zijn.

Financiën

Nader in te vullen.

Opmerking(en)

Verwijzing naar nummering onder doelstellingen:

1. Aansluiten bij een sociale kaart van een instelling (Bijv synthese, GGZ of BJZ), met daarbij de opdracht deze up-to-date te houden
2. Gemeente is als regievoerder kartrekker om te komen tot een convenant
3. Gemeente, Hezelandcollege

Kader:	Accommodaties
Onderdeel:	5.4.1
Project:	Realisatie huiskamerprojecten
Programma Gemeente Bergen:	Programma 6. Cultuur en sport

Probleem

De huiskamerprojecten zijn nu alleen in Bergen en Well. De locatie in Den Asseldonk is next best. De locatie in Well is qua ruimte prima maar er is totaal geen flexibiliteit in openingstijden. Eigenlijk zou het huiskamerproject, indien de behoefte bestaat, in ieder dorp moeten zijn. De ongeorganiseerde jeugd bereiken we via de huiskamer en de jongerenwerker van Synthese maar ook bijna alleen in de dorpen waar deze projecten zijn. Het wordt als een gemis ervaren dat er weinig tot geen contacten zijn met de jeugd in Afferden, Siebengewald, en Wellerlooi.

Beschrijving project

- Verkennen van de behoefte: contacten leggen met de jeugd in de Dorpen waar nog geen huiskamer is om de behoefte te peilen. Die behoefte zowel bij de georganiseerde als ongeorganiseerde jeugd peilen.
- Op zoek naar accommodaties in alle kernen waarin het huiskamerproject op een goede manier kan functioneren
- Indien er geen goede accommodaties voor het project zijn kijken of deze ontwikkeld kunnen worden (MFC).

Doelstelling

Op 01-01-2009 willen wij in ieder dorp waar behoefte is aan een eigen huiskamer deze gerealiseerd hebben.

Financiën

Uitbreiding ambulante uren jongerenwerker van 2 uur per week naar 4 uur per week. Dit om de behoeftepeiling in de dorpen te kunnen houden. De kosten hiervoor zijn incidenteel €7.000,- voor één jaar.

Voor de realisatie van de huiskamers in de andere dorpen dient een bedrag te worden ingezet van €23.500,- per huiskamerproject. Uitgaande van 3 nog te realiseren projecten wordt dit een bedrag van €70.500,- structureel per jaar. Een en ander is afhankelijk van de resultaten van de behoeftepeiling.

Opmerking(en)

Synthese organiseert de projecten in Bergen en Well. Het van belang om via de outreachend werker van Synthese de behoeftepeiling te houden. Later kan Synthese de uitvoerder zijn van het daadwerkelijke project.

Kader:	Accommodaties
Onderdeel:	5.4.2
Project:	Realisatie ontmoetingsplek Bergen
Programma Gemeente Bergen:	Programma 6 Cultuur en sport

Probleem

We hebben met name tijdens de jeugdbijeenkomst de signalen gekregen dat jongeren hangplekken (buiten) missen. Inmiddels heeft er al een gesprek plaatsgevonden met een aantal jongeren uit Bergen om te kijken of en waar er een hangplek in Bergen kan komen. Verkennen welke plek zinvol is en onder welke voorwaarden dit gerealiseerd kan worden.

Beschrijving project

- Het samen met jeugd en in overleg met RO gaan ontwikkelen van hangplekken
- Het ontwikkelen van hangplekken meenemen in de te ontwikkelen speelvoorzieningnota.

Doelstelling

In de kern Nieuw-Bergen willen wij voor 01-01-2008 (liefst eerder) een eigen buitenplek realiseren die voor alle jeugd onbeperkt bereikbaar is.

Financiën

Een incidenteel bedrag voor de realisatie van de hangplek zijnde € 2.000,--.

Opmerking(en)

Dit is een concrete vrij makkelijk te realiseren doelstelling. Voor het creëren van een dergelijke plek kan de gemeente zelf zorgen. Wel is het belangrijk om in samenwerking met de politie, Synthese en de jongeren afspraken te maken over beheer en onderhoud.

Kader:	Accommodaties
Onderdeel:	5.4.3
Project:	Realisatie jeugdaccommodatie
Programma Gemeente Bergen:	Programma 6 Cultuur en sport

Probleem

Het gebrek aan eigen jeugdruimtes is groot. Deze eigen ruimte zou zowel voor de georganiseerde als ongeorganiseerde jeugd beschikbaar moeten zijn. Contacten met de georganiseerde jeugd (clubs e.d.) heeft de gemeente te weinig.

Beschrijving project

- Het ontwikkelen van een jeugdaccommodatie in de dorpen waar daar behoefte aan is.
- Deze jeugdaccommodaties moet voor diverse clubs en verschillende doeleinden beschikbaar zijn.

Doelstelling

Daar waar behoefte is in alle kernen (voor 01-01-2010 en in Bergen voor 01-06-2008) een jeugdaccommodatie realiseren die voor diverse clubs en diverse doeleinden geschikt is.

Financiën

P.M. De realisatie kan meegenomen worden in totstandkoming multifunctionele accommodaties.

Opmerking(en)

Meenemen in ontwikkeling MFC's of koppeling aan de huidige gemeenschapshuizen. Het beheer op een professionele manier wegzetten. Locatie Bergen in den Asseldonk.

Kader:	Participatie
Onderdeel:	5.5.1
Project:	Jongerenaccommodaties
Programma Gemeente Bergen:	Programma 6 Cultuur en sport

Probleem

Er zijn onvoldoende plaatsen en ruimten waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten of activiteiten kunnen uitvoeren.

Beschrijving project

Er wordt onderzocht in welke plaatsen er behoefte is aan een jongerenruimte. Daarna wordt gekeken waar deze het beste gesitueerd kan worden waarbij de voorkeur uitgaat naar het gebruik maken van bestaande accommodaties. Er wordt geïnventariseerd in hoeverre er behoefte is aan huiskamerprojecten in de kerkdorpen, Afferden, Siebengewald en Wellerlooi. Het realiseren van ontmoetingsplekken voor jongeren in de openbare ruimte.

Doelstelling

Voor 1 april 2007 is de behoefte aan huiskamerprojecten voor de leeftijden 12-15 en 15-18 jarigen in de verschillende kerkdorpen in beeld gebracht.

In de te realiseren multifunctionele accommodaties in Well en Siebengewald wordt de mogelijkheid voor een jeugdruimte onderzocht.

De gemeente faciliteert de realisatie van jeugdruimten in de bestaande gemeenschapshuizen als de behoefte hiervoor aangetoond is.

Per 01-01-2008 is er in elke kerkdorp een buitenlocatie waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten

Financiën

Zie onderdeel 5.4.3.

Opmerking(en)

Gelet op inhoud kan dit onderdeel geïntegreerd worden met 5.4.3.

Kader:	Participatie
Onderdeel:	5.5.2
Project:	Veiligheid
Programma Gemeente Bergen:	Programma 2 Integrale veiligheid en handhaving Programma 3 Infrastructuur

Probleem

De jongeren voelen zich niet altijd veilig in onze gemeente

Beschrijving project

Hangplekken situeren op plaatsen waar je niet hoeft te komen of langs hoeft te gaan als je niet wilt.
Zorgen voor veilige fietspaden en goede verlichting.

Doelstelling

Nieuw op te richten jongerenontmoetingsplaatsen worden gesitueerd op plaatsen waar geen overlast veroorzaakt wordt voor anderen, waardoor er geen overlastmeldingen van JOP's meer zijn.
Met de provincie wordt overlegd om de fietspaden die veel door scholieren gebruikt worden op te knappen en/of te verbeteren (o.a. qua verlichting).

Financiën

Kan gerealiseerd worden binnen de reguliere uren.

Opmerking(en)

Kader:	Participatie
Onderdeel:	5.5.3
Project:	Vrijtijdsbesteding
Programma Gemeente Bergen:	Programma 6 Cultuur en sport

Probleem

Er is te weinig te doen voor de jongeren in Bergen
Er zijn geen activiteiten die jongeren aanspreken
Men wil elkaar kunnen ontmoeten zonder dat daar verplichtingen tegenover staan

Beschrijving project

In samenspraak met jongeren activiteiten gaan organiseren die wel aanspreken.
Meer variatie in het bestaande (sport)aanbod aanbrenge
Huiskamers of andere plekken inrichten waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten.
Onderzoeken of er behoefte is aan discoavonden voor de jongere jeugd.

Doelstelling

Werven van groep(je) jongeren die onder professionele begeleiding onderzoeken waar de behoefte aan activiteiten ligt en hiervoor een actieplan opstelt.
Samen met de jongeren in overleg met de sportverenigingen of het bestaande aanbod beter kan aansluiten bij de behoefte die jongeren hebben.
Voor 1 april 2007 is de behoefte aan huiskamerprojecten voor de leeftijden 12-15 en 15-18 jarigen in de verschillende kerkdorpen in beeld gebracht.
Voor 1 april 2007 is onderzocht of er behoefte is aan discoavonden en op welke locaties die behoefte er is.

Financiën

Werkbudget € 5.000,--

Opmerking(en)

Kader:	Participatie
Onderdeel:	5.5.4.
Project:	Meedenken en meedoen
Programma Gemeente Bergen:	Programma 1 Interactief bestuur

Probleem

Jongeren hebben behoefte om de gemeente te laten weten wat zij vinden en met de gemeente in overleg te gaan over zaken die betrekking hebben op jeugd en jongeren.

Beschrijving project

De gemeente zoekt contact met jongeren over zaken die de jongeren betreffen.
De mening van jongeren wordt ook betrokken bij de totstandkoming van gemeentelijk beleid.
De gemeente informeert jongeren.

Doelstelling

Vanaf 1 januari 2007 worden jongeren actief betrokken bij totstandkoming van beleid voor jeugd en jongeren.

Vanaf 1 januari 2007 ontwikkelt de gemeente samen met een aantal jongeren een speciale jongerenwebsite die vanaf 1 juli 2007 de Bergense jongeren informeert over zaken die van belang zijn voor jongeren. Deze site worden samen met jongeren onderhouden.

Er wordt een email-vragenpanel opgericht waarop jongeren vanaf 1 januari 2007 naar hun mening gevraagd wordt.

Er worden jongeren benaderd die met de aanwezige dorpsraden meepraten over onderwerpen die jongeren betreffen.

Financiën

Werkbudget € 5.000,--

Opmerking(en)

Lijst met afkortingen

AMK	Advies- en meldpunt kindermishandeling
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BaO	Basisonderwijs
BCO	Begeleidingscentrum onderwijs en opvoeding (onderwijsadvies)
BJZ	Bureau jeugdzorg
BOS	Buurt-Onderwijs-Sport
CB	Consultatiebureau
CUMI-VO	Culturele minderheden voortgezet onderwijs
CWI	Centrum voor werk en inkomen
EKD	Elektronisch kind dossier
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GOA	Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid
Halt	Het alternatief (alternatieve straffen voor jeugdigen van 12 tot en met 16 jaar die en strafbaar feit plegen)
IOJB	Integraal onderwijs- en jeugdbeleid
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
LPA	Leerplichtambtenaar
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MFC	Multifunctionele centrum, soms aangegeven als mfa, multifunctionele accommodatie
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
PO	Primair onderwijs
PSZ	Peuterspeelzaal
RAR	Rapid assessment and response
RMC	Regionaal meld- en coördinatiecentrum
RO	Ruimtelijke ontwikkeling, afdeling binnen Gemeente Bergen
ROC	Regionale opleidingscentra
SGL	Stichting gehandicaptenzorg Limburg
SMART	Formulieren van doelstellingen die specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden zijn
SSK	Samen sterk in kinderopvang
VNG	Vereniging Nederlandse gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VVE	Voor – en vroegschoolse educatie
VWS	Volkshuisvesting welzijn sport
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
WEC	Wet op de expertisecentra
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WPO	Wet op het primair onderwijs
WSNS	Weer samen naar school; samenwerkingsverband primair onderwijs Bergen-Gennep-Mook
WVO	Wet op het voortgezet onderwijs
ZAT	Zorgadviesteam
ZioS	Zorg in en om school